

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT
AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

AA
&
AAKROG BUGT

AF

INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

AA OG AAKROG BUGT af ingeniør Mogens Larsen, Aa

Indledning

Enhver egn eller sted har sit selvstændige bidrag til en historisk helhed. - Dansk folkeliv og egnshistorie er en evig kilde til fordybelse og studium, der aldrig bliver udtømt - aldrig færdig. - Meget bygger på overlevering, genfortælling, fortolkning og sagn, som kan være svære at verificere.

Jo større linier man tegner af Danmarks historie, jo mere er man på sikker grund, men jo mere man dyrker detaljen, jo mere usikker og subjektiv bliver beretningen i den større sammenhæng.

Det er derfor, at et steds nyere historie først og fremmest er et ansvar for egnens beboere selv med skyldig erindring til topografisk-historiske samlinger med det håb, at flest mulige vil læse, supplere og korrigere samme. Dette gælder selvfølgelig først og fremmest den nyere historie, som måske går ca. 200 år tilbage i tiden.

Jeg er ganske enig med den kendte og uforlignelige historiker Vedel Simonsen, Elvedgaard, der i sidste århundrede skrev:

“Desuden er det også min formening, at Nationalhistorien ville få et langt friere liv, en større tiltrækkende kraft og en langt indflydelsesrigere indvirkning, når den udgik fra landets beboere selv, end fra den lærdes studerestue, og så at sige tog sin begyndelse fra vor egen egn og vort eget hjem og vore forfædres livsvirksomhed i samme.”

Problemet er så at skelne mellem den subjektive opfattelse og de objektive kendsgerninger.

Emnet for nærværende er egnen omkring Aa og Aakrog Bugt i sammenhæng med de nærmeste omgivelser og de steder og det persongalleri m.v., som på forskellig vis har præget egnen. - Det er ikke noget videnskabeligt værk. Der er allerede skrevet ganske meget om Baag Herred, Hagenskov og Sønderby og Kærum sogne m.m.

Ønsket er at samle nogle indtryk i en helhed, som tager udgangspunkt i egnen omkring Aakrog Bugt.

AA OG AAKROG BUGT **AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA**

Håbet er, at denne første skitse vil blive suppleret og viderebearbejdet af folk, der har viden og interesse for egnen og måske derigennem blive læseværdig også for en større kreds.

Efter krigen mod Tyskland 1864 skrev Chr. Richardt sin smukke Danmarksfortælling:

*Venner, ser på Danmarks kort,
ser, så I det aldrig glemmer,
til hver plet har fået stemmer,
thi det fædreland er vort!
Målt med verden er det lille,
derfor ingen plet at spille!
Målt med hjertet er det stort,
der er Danmarks saga gjort!*

Historie er indtryk, sammenfald og glæde over fælles fortid. Helheden skabes af brudstykker, som sammen gør historien levende.

Udsigt fra Aa Strand over Aakrog Bugt mod Sønderby Klint.

AA OG AAKROG BUGT

AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

KORTET ER IKKE MÅLFAST

MONOGRAFI

VEDR. ANTAGJET

KYSTLINJE M.M. VED AAKROG BUGT FRA TIDEN ÅR 1000 -

- SENERE HISTORISKE STEDER
ER MÅRKEDET - -

1997 - MOGENS LARSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Aa

Den lille bebyggelse Aa har naturligt, ligesom resten af egnen været tæt knyttet til Hagenskov. Ikke mindst omkring det teglværk med tilhørende kalkbrænderi, som lå helt centralt i bebyggelsen ved den direkte vej fra slottet til kysten gennem Teglskoven.

Ad denne vej gik færdselen dels med teglsten til nyopførelsen af den nuværende slotsbygning i sidste halvdel af 1770'erne og Dreslette kirketårn, dels fra egen produktion suppleret med mørtel fra kalkværket, og dels med de mere bæredygtige sten som blev indforskrevet fra Flensborg over den lille skibsbro ved Brunshuse, som blev anlagt af den driftige købmand og medlem af direktionen for det Asiatiske Kompagni og Det Kongelige Vestindiske Handelsselskab, Niels Ryberg.

Formålet med den lille havn var dog først og fremmest eksport og udskibning af korn, men da Niels Ryberg ejede mere end 30 skibe, kan man forestille sig, at mange andre varer, f.eks. tømmer, er passeret denne vej og med passende returgods den anden vej. - Der blev udskibet mere end 90.000 teglsten fra teglværket i Aa.

Fabrikationen og handelen har sammen med fiskeri langs kysten, måske sammen med skovbrug, dannet et grundlag for den oprindelige bebyggelse. - Senere er nogle jorder udstykket til husmænd og græsningsret på Fedet og enkelte lokalbestemte servicefag er opstået, såsom rebslager og et mindre købmandssted med daglige fornødenheder etc. - Det har vel også været nødvendigt med en strandfoged.

Senere, i begyndelsen af det 20'ende århundrede, er det blevet skabt grobund for et badehotel og i begyndelsen af 1930'erne begynder en sommerhusbebyggelse at vinde indpas, med, hvad dertil hører af øgede krav til service.

Sommerhuset "Aalykke" var det første egentlige sommerhus, der blev bygget i Aa.

I forvejen var der flere landarbejder- og fiskerhuse, som blev købt og sat i stand til sommerbeboelse, som f.eks. "Storkereden", der blev købt af postmester Svend Holm. Han skrev i 1931 sit poetiske digt om Aa:

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

“Storkereden”

Aa, 4. august 1931

*Aa i byger,
Aa i blæst,
Fedet i bagende sol,
“Storkeredens” venlige tag.
Bag strandtorn og caprifol!*

*Snerle kryber
med klokke blå
på digernes kampesten,
kornet bølger til skovens rand,
solen glimter i leen.*

*Bæltet lyser
roligt blåt
mod strandklittens hvide sand,
Als og Jylland fortønes blidt
fjernt over kimingens rand.*

*Skoven blåner
i aftendis
og månens sølvlys er tændt,
fyret blinker fra Helnæs strand
mod Sønderbys gule skrænt.*

*Natten daler
sagte ned,
Fedet er roligt og tyst,
tanken glider i stille fred
mod drømmenes lyse kyst.
Svend Holm*

“Storkereden”, Aa. - Husets oprindelse kan føres tilbage til 1720. Det er bygget af gedigent tømmer fra en gammel mølle. - Navnet, “Storkereden”, kommer af, at huset var beboet af en børnerig familie med 10 børn. Konen strikkede røde strømper i lange baner til børnene. Det faktum, at disse dermed altid var rødbenede, gav relation til storken, og dermed til, at huset fik navnet “Storkereden”. - Stedet blev i 1923 fritidshus, købt af postmester Svend Holm.

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

1930. – Aa Strandvej. – Fra venstre: "Almas Hus", "Storkereden" og "Aalykke".

Aa's å ved den gamle Helnæsvej. Åen, som har givet navn til stedet. – I baggrunden til højre ses "Vielandshøj".

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

"Danselærerens Hus" i Aa. - Senere overtages huset af Julius Sørensen, derefter af sønnen Jørgen Sørensen. Dets nuværende ejer (1997) er Jørgen Sørensens enke, Ellen Sørensen.

1931. - Aa Strandvej med "Almas Hus" i baggrunden. - Personerne er Gertrud Bay Larsen med sin mor.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Adolf og Alma Christiansen i den nuværende ejendom Aa Strandvej 71 begyndte også sammen med andre fastboende allerede i slutningen af 1930'erne og under og efter 2. verdenskrig at leje deres huse ud til sommergæster medens de selv flyttede midlertidig ind i en udlænge.

Den lille pige på omstående billede er Gertrud Bay Larsen, som efter sin mor overtog "Aalykken", Aa Strandvej 84. Gertrud Larsen er vel den sommergæst, som er kommet her længst, og som har størst erindring om udviklingen af Aa til ferieområde. Man bemærker marken til venstre i billedet, som nu er bebygget med sommerhuse.

1942. – "Aakrog", Aa Strandvej 80 – stedet, hvor denne beretnings forfatter, Mogens Larsen, boede.

Billedet her til venstre viser "Aakrog", bygget 1934, men billedet er fra 1942.

De fleste sommerhuse blev fra begyndelsen bygget på Fedet, således også nr. 78 og nr. 76, som under 2. verdenskrig var ejet af en fru Hansen fra Fruens Bøge i Dalum. Hun havde 2 sønner, hvor en var politibetjent og en anden en ganske ung mand, Orla, født i 1927, og som tidligt af ren eventyrlyst lod sig optage i modstandsbevægelsen.

Han øvede sig med sine skydevåben langs Aakrog Bugt, og deltog i sabotagen af Odense Kaserne. Han blev på et tidspunkt arresteret af det danske politi, og senere af det tyske, hvorefter han bliver overført til en koncentrationslejr i Tyskland, hvor han afgang ved døden i 1944.

Huset blev senere overtaget af revisor Emil Hartmann, som i mange år var en kendt skikkelse i Aa.

Den sidste bolig på Fedet var Aa Strandvej 74, som oprindeligt vist nok var en landarbejderbolig, men i en periode lejet ud til Aa Badehotel som bolig for feriegæster, og senere overtaget af gas- og vandmester Otto Rasmussen og ing. Mathias Andersen, som brugte det som sommerhus i mange år.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Vedstående billede er fra 1944, hvor gæster fra Odense ankom med tog og lejede en hestetransport fra Ebberup Station til Aa - f.eks. fra Højgaard. - Det tog 2½ - 3 timer med tog og sommetider længere p.g.a. sabotage eller måske blot en ko, der stod i vejen på skinnerne. Banen fra Tommerup til Assens var ikke indhegnet som andre banestrækninger i Danmark under DSB.

"Højgaards Taxa", der bl.a. kørte hotelgæster til Aa Strandhotel, når de med tog var ankommet til Ebberup Station, og derfra skulle befordres det sidste stykke vej til Aa.

I billedet ser man i baggrunden den hvide ejendom, som nu ejes af købmand Bent Washuus, samt boghandler John Hansens sommerhus.

Der var også i 1930'erne og i 40'erne flere andre dejlige sommerhuse bl.a. bibliotekar Jørgen Holck's lidt til højre for boghandlerens. Jørgen Holck er nylig (1997) død 103 år gammel. Han tog teologisk embedseksamen i 1918, men valgte i stedet for en præstegerning, af personlige grunde, at blive bibliotekar, og havde stor betydning for Assens Bibliotek ved dets ændring til centralbibliotek. Astrid og Jørgen Holck boede i Assens fra 1925. Han var gennem en lang årrække medlem af Assens Menighedsråd.

Der var givet en lang række spændende personligheder i Aa i perioden for nu ca. 50 år siden, i 1940'erne og 50'erne, hvorom meget kunne berettes - om gelændersnedkeren, tandlægen og købmanden samt mostfabrikant Plesner m.fl. - Men her er det nødvendigt at støtte sig til nogle af de personer, som har været her længst. Det er Gertrud Larsen og Ellen Sørensen fra "Strandfogedhuset", som har støttet sin nu afdøde mand, Jørgen Sørensen, i et langt livs utrættelige jagt på samling af fortidsminder og fortællinger fra egnen, billeder og oplevelser etc.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Parti ved Fedet i Aa med rebslager Carl Hansens ejendom. Aakrog Bugt ses til venstre. – Billederne er antagelig fra 1920-erne.

Udsigt over Aakrog Bugt, med ledet ind til Fedet ved rebslager Carl Hansens ejendom.

Landhandel.

På hjørnet ud for den nuværende ejendom Aa Strandvej 94 lå en lille landhandel, som handlede med de daglige fornødenheder fra petroleum, mel, brød og grøntsager fra egen have m.m. Man kunne også købe øl og en enkelt flaske vin, primusapparater og almindeligt værktøj, som sommergæster kunne bruge. Og forretningen blev da også besøgt, om end sparsomt, af enkelte fastboende. - Men det var et lille samfund, og stemningen var ikke altid lige hjertelig mellem de, der

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Købmandsforretningen i Aa, beliggende i svinget på Aa Strandvej. Det vides ikke, hvornår billedet er taget, men 1950-erne kunne være sandsynligt. – Bemærk de mange badehuse på Fedet ud mod Aakrog Bugt.

boede her fast. Smålighed og misundelse kunne det være svært at fortrænge, når ikke andre emner trængte sig på.

Dybest set udsprang det hele jo nok af en positiv trang til at bevare sin egen menneskelige værdighed og identitet, og ikke lade sig påvirke af den trang til dominans, som altid opstår hos nogen i et lille samfund.

Den lille købmandsforretning blev drevet af Astrid og "Valde" Jensen. D.v.s. Valdemar var dog ansat ved kommunen som arbejdsmand eller daglejer, så det var for det meste Astrid, der stod for ekspeditionen af kunderne, og hendes kundebetjening kunne godt være lidt speciel.

Skulle man f.eks. have lidt grønt, som i den udstrækning det kunne lade sig gøre kom fra egen have, såsom persille, kunne det godt komme lidt hvast fra Astrid: "Det har jeg ikke nu, men du kan selv gå ud i haven og plukke en dusk, men så kommer du herind med den". - Der var ingen rabat, men det var heller ikke uvenligt ment. - Det var en slags jargon, hvor alle, trods alt, hjalp lidt til.

AA OG AAKROG BUGT **AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA**

Astrid synes jo nok, at hun havde rigeligt at gøre, og "Valde" var ikke just arbejdsnarkoman, men ville gerne sidde og bakke på sin pibe og drøfte hændelserne i det daglige med alle og enhver, der havde tid og lyst.

Jeg husker en lidt barok episode, måske typisk for tiden.

Astrid solgte om sommeren morgenbrød i butikken. Hun havde endnu ikke nået at klæde sig på, men gik med en ikke helt nyvasket morgenkåbe over en natkjole. Hun udleverede bestilt morgenbrød og wienerbrød, som stod pakket i store kurve, og solgte det, der var udover det bestilte.

En af mine venner, Ove Ingildsen, som kom i vor familie næsten hver dag, kom engang ret sent og fik det sidste brød, der var til overs. - Da Astrid havde kommet det i pose, udbrød hun spontant: "Pyh - det var godt. - Nu skal det være godt at komme ind at blive vasket og få tænder i munden!"

En anden oplevelse var engang, min mor skulle købe en vanillestang til noget dessert. Vanillestangen var temmelig tør, men prisen til gengæld ret høj, hvilket min mor antydede. - "Nå, nå", sagde Astrid, "nu skal du tænke på, at den er fra sidste år, og jeg har gemt den hele vinteren".

Til forretningen hørte også et lille ishuse, som mest var Valdes afdeling. Det havde dog indvendig adgang fra købmandsforretningen, men hørte formelt vist ikke til forretningen, sandsynligvis af næringsbevillings grunde. - Tilsyneladende var ishuset ejet af Julius Sørensen fra nabohuset skråt overfor - Strandfogedhuset - men han har næppe været strandfoged nogensinde.

I den tid jeg kan huske Julius, tror jeg ikke, at han lavede andet end at sidde på en bænk på den anden side vejen foran sit hus, hvor han med sin pibe i munden kunne sidde og holde øje med folk, der kom forbi og kastede ofte bemærkninger, der ikke altid var lige venlige, efter folk. - Julius blev en figur i landskabet, og han kunne lugtes på lang afstand, og sommergæsterne gik i en lang bue udenom ham. Desuden udviklede han sig til, på sine gamle dage, at få et skær af ondskabsfuldhed over sig.

Desværre gik det købmanden skidt. Under et indbrud blev hans schäferhund og han selv slået ned, og Valde fik varigt mén og døde kort tid efter. Forretningen holdt op, medens Astrid tilsyneladende klarede sig godt. Hun kom senere på plejehjem i Ebberup.

Jo, de var jævne mennesker, men vellidte af alle sommergæsterne.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Den gamle Helnæsvej ved Fedet i Aa. – Til højre bagest, Gudmund Jørgensens ejendom, der i dag ejes af godsejer Britta Schall Holberg, Hagenskov. Til venstre: Astrid og Valdemar, "Valde", Jensens købmandsbutik.

GUDMUND JØRGENSENS GARD I AA. - Johanne og Frederik Hansens ejendom i Aa. – Her fødtes den 23.3.1899 Karoline Hansen, som i 1925 blev gift med Gudmund Jørgensen. Ægteparret overtager i 1937 Karolines fødehjem.

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

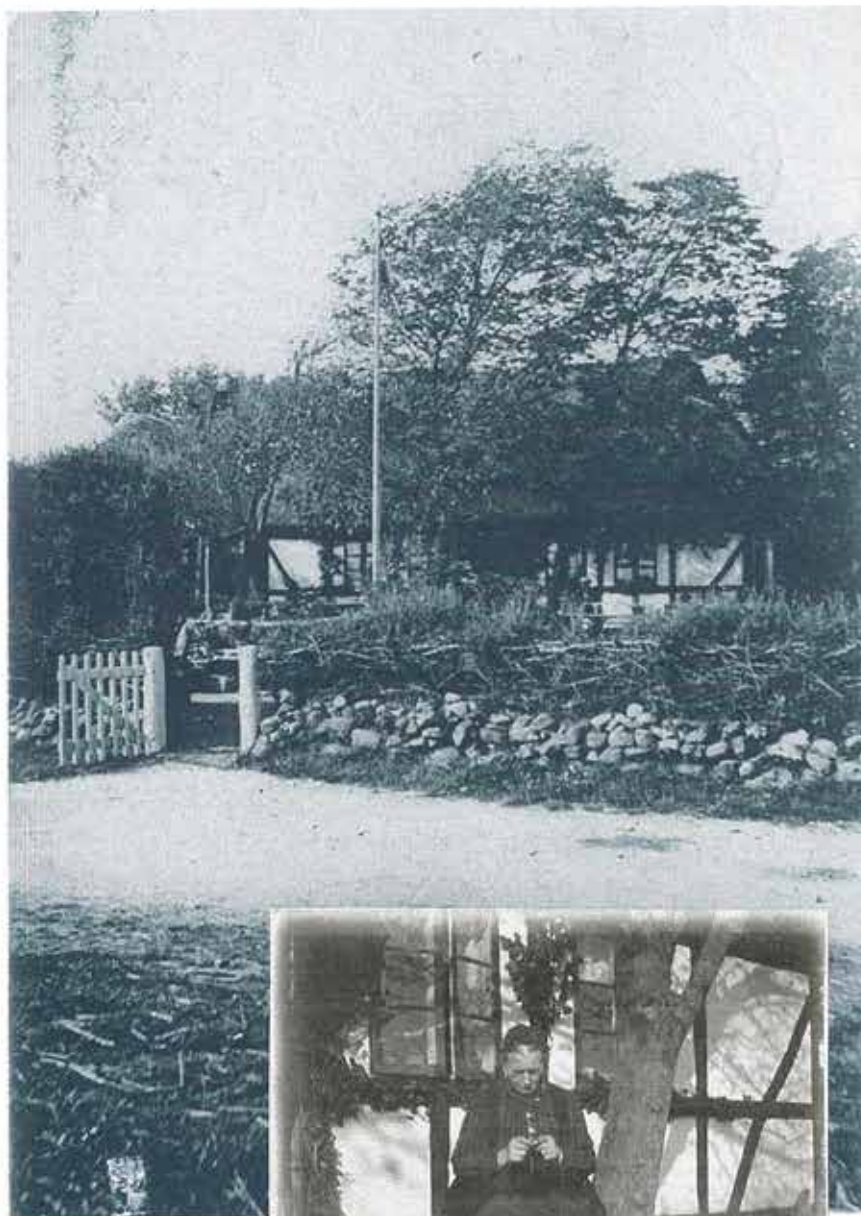
HØSTARBEJDE HOS FAMILIEN GUDMUND JØRGENSEN I AA

Høsten 1939. – Familien Gudmund Jørgensen, Aa, på høstarbejde, hvor alle hjælper til. – Fra venstre: Karl, Karoline, Anna og Gudmund Jørgensen.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Forgængeren for Aa Badehotel "ELSE'S HUS" I AA

"Elses Hus", ejet af Else Hansen, Aa. – Igennem slægtled var det skik og brug, at man fra Assens tog til Aa som mål for søndagsturen, og for at få en svømmetur i det friske vand. Efter badeturen nød man kaffen hos Else, vennesæl og rar var gamle Else.

Vi kom selv med friskbagt kage, og Else kom med kaffen. – Elses lysthus var et herligt sted en sådan eftermiddag. – Den yngre slægt kendte ikke så meget til hende, men blandt de ældre havde hun en stor skare af venner, der vil bevare mindet om Else, og de dejlige ture til Aa.

(Således kunne man læse i Assens-avisen i 1934, efter at Else Hansen den 9.7.1934 var afgået ved døden 80 år gammel. Gennem 40 år havde hun været enke).

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Aa Strandhotel

Lokal-Avisen, Assens, omtaler i en artikel den 24. juli 1985 om campingpladsen ved Aa Strand den megen nostalgi omkring stedet, hvad angår de tidligere strand- og badehoteller på lokaliteten. Her nævnes også, at honoratiores fra Assens tog til Aa og købte kogende vand til medbragte kaffebønner. Vandet fik man i de såkaldte "kaffehuse", før der blev oprettet et bade- og strandhotel.

Det er ikke lykkedes mig at fastslå, hvornår det første strandhotel blev grundlagt, men det vil formentlig være tilbage i tiden omkring 1. verdenskrig, måske endda lidt før.

8.2.1920. Aa Badehotel. – Personen til venstre er kommis Viggo Hansen, N.M. & F. Plum, Assens – senere direktør for A/S Plums Kolonialforretning i Assens.

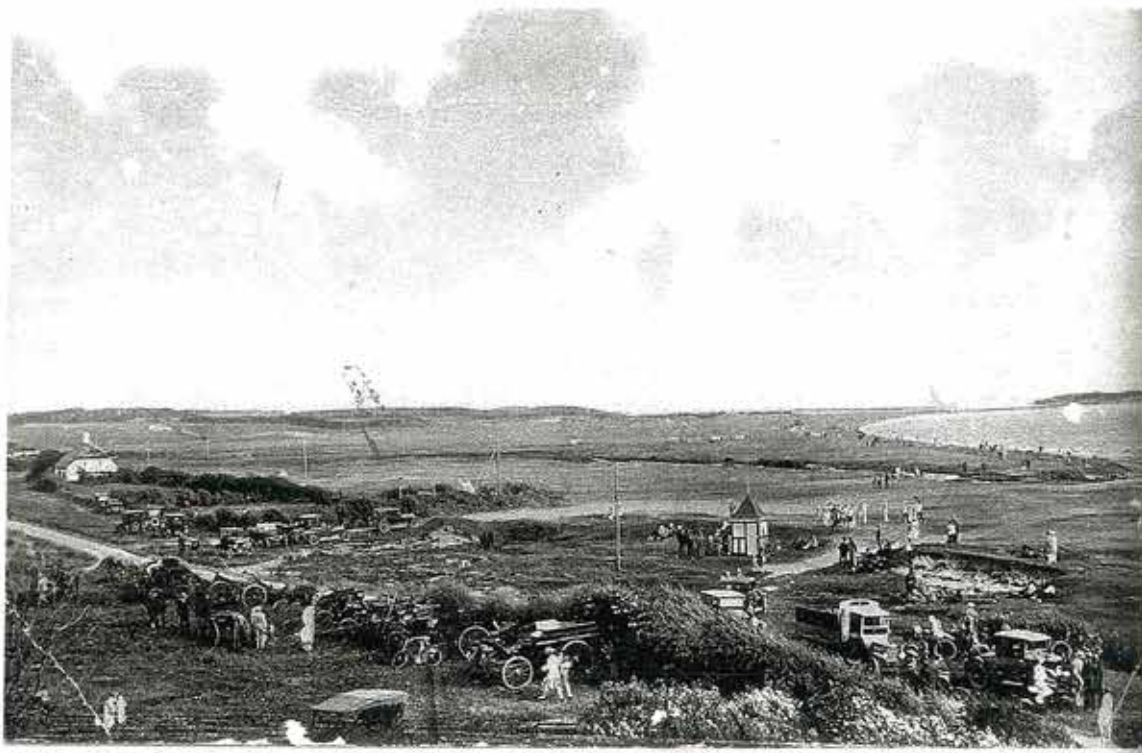
Et gammelt foto, dateret den 8. februar 1920, viser Aa Strandhotel i sin sandsynligvis første skikkelse. Noget taler for, at det forholder sig sådan, for ser man nærmere på billedet, kan det godt antages, at sidebygningerne med den karakteristiske høje sokkel er tilbygget senere end den bygningskrop, man ser i midten.

Man bemærker vinduesudformningen, som går igen i senere bygningsprofiler. "Kaffehusene" siges at være etableret af Højgaard, som små indelukker omkranset af buksbom, med borde, bænke og stole, hvor man en sommerdag kunne sidde og nyde sin kaffe og medbragte mad.

Senere byggedes omkring hotellet annekset "Sommerbo", med små hytter - 8 i alt, hvor nu kun de 4 er tilbage.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Der har været mange udflugter og arrangementer i Aa. Ifølge Assens Amts Avis den 11.7.1918 talte folketingsmand Klaus Berntsen (1844-1927) ved et sommermøde på Aa Badehotel, og i 1919 afholdes et lignende møde med folketingsmand Jensen, Sønderup m.fl. talere. Entre 75 øre. Se efterfølgende annoncer m.m.:

Udsigt fra verandaen på Aa Badehotel en sommersøndag, hvor mange gæster besøger Aa

ASSENS AMTS AVIS 11. 7. 1918
Sommermøde
afholdes paa Aa Badehotel Tirsdag 16. Juli Kl. 4. Talere: Folketingsmand Berntsen og Pastor Bjerre. Madkurve medbringes. Medlemmer 35 Øre, Ikke-Medlemmer 60 Øre.
Foredragsforeningen.

ASSENS AMTS AVIS 8. 7. 1919
Sommermøde afholdes paa Aa Badehotel Tirsdag den 15. Juli Kl. 4 1/4. - Talere: Dr. Folketingsmand Jensen, Sønderup og Dr. Pastor Birk, St. Jørgens Højskole. Sangbogen benyttes. Ikke Medlemmer af Ebberup Foredragsforening 75 Øre i Entre.

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Badeliv ved Aa i 1920-erne

Aa Strand omkring 1920. – Udsigt mod Sønderby Klint.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

I 1923 er der den 17. juli en notits i Assens Amts Dagblad, at byens gamle inviteres på udflugt til Aa. Så godt som alle byens biler var stillet til rådighed til denne lysttur, d.v.s. ca. en snes stykker plus en del charabanc'er, med start fra Torvet i Assens kl. 8.

Fra 1923 og fra 1928 bringes følgende notitser:

ASSENS AMTS AVIS 16.7.1923: - **VED AA** var der i Gaar en Mængde Mennesker, der i fulde Drag nød Livet paa den dejlige Strand, og paa Hotellet som hos Else herskede der Travlhed. - Alt var, eller kunde være Idyl, men man mindedes i Gaar hvad der for faa Aar siden blev skrevet om det lovlige frie Badeliv ved Skagen. - At ingen bryder sig om at gaa flere Kilometer for at faa et forfriskende Bad, forstaar vi, men det vilde være rart om der af de Badende blev taget lidt mere Hensyn til det øvrige Publikum, end Tilfældet var i Gaar.

Stranden ud for Aa Badehotel. Aret er omkring 1913. – Også sejlene gæster kom der mange af til dette meget besøgte udflugtsmål.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Aa Badehotel.

Aa Badehotel ca. 1915.

ASSENS AMTS DAGBLAD 1.9.1928: - **BREVKORT FRA AA:** foruden at Aa Bad er bleven prominent ved Besøg af den franske Professor Verdier, indtraadte i Dag en anden Begivenhed, der satte Kulør paa Fedet. Fra Sommerkolonierne hernede vajede i Dag Flag, og det rygtedes op paa Dagen, da der indfandt sig et Biltog af Deputationer, at Kommunebogholder Feddersen, som for Tiden ferierer hernede, i Dag for 10 Aar siden tiltraadte sin Stilling som Kommunebogholder i Assens.

I ovenstående har man endog fundet Aa værdig til en sammenligning med Skagen.

I 1927 må der have været en kommuneafstemning om at give bevilling til udskænkning af stærke drikke på Aa Badehotel i henhold til efterfølgende notits i Assens Amts Dagblad den 22. august 1927:

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Aa Badehotel ca. 1920.

ASSENS AMTS DAGBLAD 22.8.1927: - **AA BADEHOTEL.** Da Kommuneafstemningen om Spiritusbevilling til Aa Badehotel iværksattes, maatte man gaa ud fra, at Badehotellets Indehaver havde forvissat sig om, at den Servitut, som hvilede paa Hotellet om, at der ikke maatte sælges Spiritus, vilde blive tilladt, ophævet. Thi dette var jo det virkelige afgørende, og da det nu viser sig, at denne Servitut ikke bliver hævet, havde hele Apparatet om Kommuneafstemning været overflødig.

Den 30. marts 1933 nedbrænder Aa Badehotel fuldstændigt efter en brand, der opstod i køkkenet kort efter middag. - Falck fra Assens og Glamsbjerg kommer tilstede, men kan intet udrette. - Det anføres i artiklen i Assens Amts Avis, at Aa Badehotel, under omtale af branden, er bygget i 1919, men det kan næppe være korrekt jf. ovenstående annonce fra 1918, da det forekommer usandsynligt, at der på den korte tid skulle have været 2 forskellige hoteller.

Det fremgår, at ilden opstod lidt før kl. 1, da beboerne arbejdede i haven, og at det lykkedes at få indboet ud.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Det eneste der ikke brændte var staldene, som lå et stykke fra hotellet, så vidt vides hvor det nuværende sommerhus "Bogula" nu ligger, hvor der også var åbne fortøjningssteder for besøgendes heste.

Badehotellet skulle have været åbnet den 15. april 1933, men avisen fremfører, at det ikke er sandsynligt, at det vil blive bygget op igen foreløbig, og udtrykker i øvrigt ønsket om, at når det bliver genopført, så måtte det gerne være med et lidt kønnere udseende, end det havde haft før branden.

Men hotellet kom hurtigt op at stå igen. - Den 5. april 1933 indrykkes følgende annonce angående salg af brandtomten:

Den 7. juli 1933 kan man så læse, at badehotellet i Aa, der nedbrændte i foråret, nu er bygget op igen og vil blive indviet ved et stort bal den efterfølgende søndag.

Den 21. juli 1933 annonceres med et stort offentligt bal, der afholdes søndag den 23. juli kl. 8 på Aa Badehotel.

Hotellet bliver altså ikke solgt før Sigfred Damhave fra Ebberup Gæstgivergaard i marts 1939 overtager skøde på ejendommen for kr. 11.200.-.

Men inden da er hotellet handlet flere gange.

Til og med 1926 udføres handel med jord og ejendomme i dommernes - tidligere herredsfog-

dernes - skøde- og panteprotokoller, for det

område et sogn hørte under, men fra 1927 sker der ændring, således at tinglysnings-

kontorerne opbevarer en kopi af det sidste skøde, som så igen afleveres 3 år efter, at den næste handel er sket.

I årene 1926-29 frasælger Frederiksgave Hovedgaard en del jorder og huse, deriblandt matrikel nr. 1i. - Det første skøde omtaler, at det kun er jorden der frasælges, men af skødet fremgår også, at der var opført en bygning af køberen på det pågældende matrikel nummer, og den 13. oktober 1927 får restauratør Hans Nielsen skøde på et stykke jord, som står skyldsats under matr. nr. 1i af Frederiksgave Hovedgaard, Sønderby Sogn. Købesummen er kr. 800.- til sælgeren, som er lensgreve Karl Wedells Stiftelse.

ASSENS AMTS AVIS 5. 7. 1933

Aa Badehotel

Badehotellets Brandtomt med tilhørende Grund samt Bygningernes Forsikringssum, hvormed følger Pligten til Bebyggelse, udbydes herved til Salg. Henvendelse til

A. M. Andersen,
Landsretssagfører,
Assens. Tlf. 330.

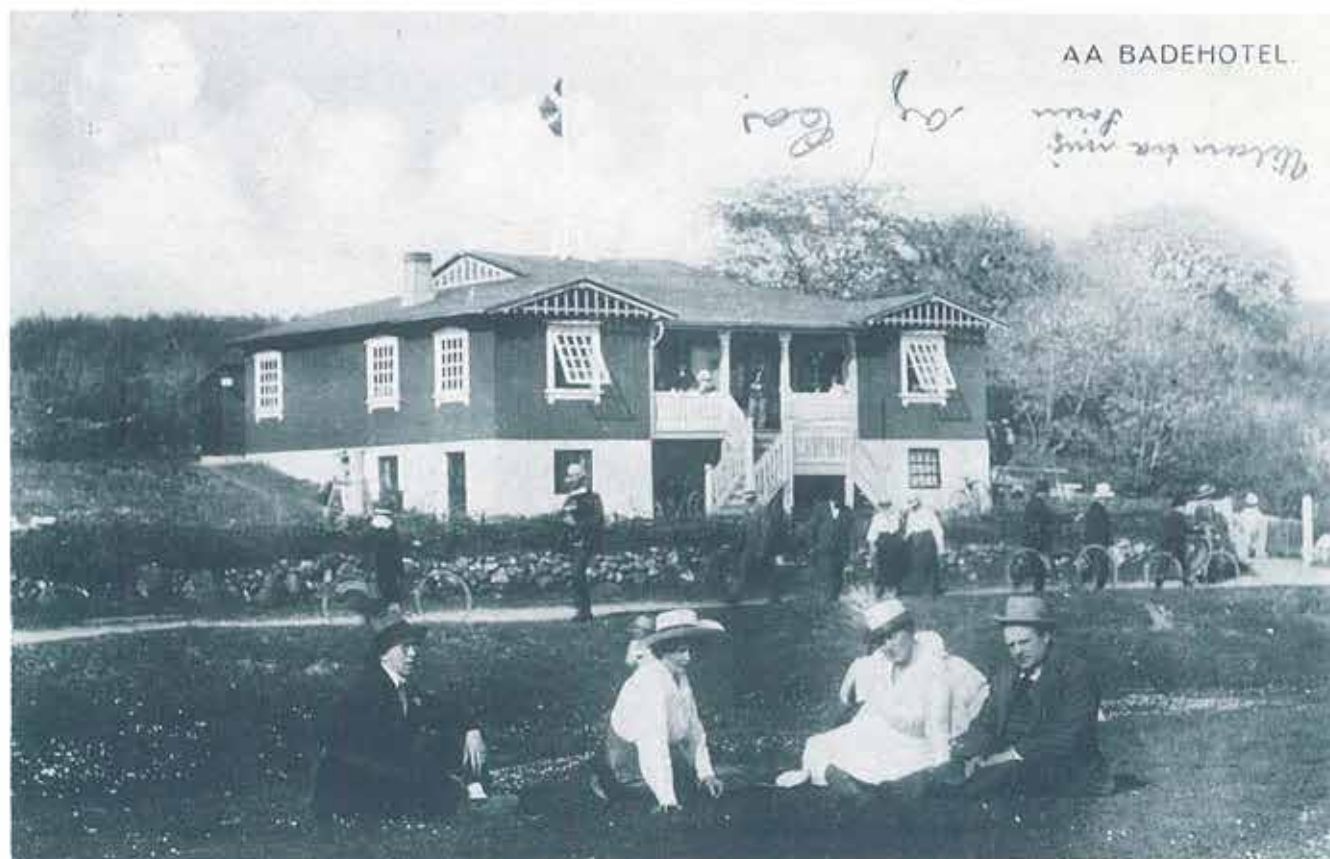
AA OG AAKROG BUGT

AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Hans Nielsen driver og ombygger eller udvider hotellet, som han i 1930 videregiver til bagermester Hans Friis fra Snave, som den 12. april 1930 overtager afholdshotellet for kr. 7.000.-.

Den 11. juli 1931 overtager landmand Kaj Mikkelsen, Brydegård, hotellet for kr. 7.500.-, og det er således ham, der står som ejer af Aa Bade- og Strandhotel, da det brænder i 1933 og genopføres i lyntempo.

Omtrent samtidig med, at Sigfred Damhave overtager hotellet, tinglyst 9. marts 1939, foreligger der skrivelser om overførsel af noget jord til matrikel nr. 1dr af 6. og 10. december 1939, og den 27. februar 1946 tinglyses i øvrigt et dokument angående byggelinie, men da er hotellet allerede solgt videre igen.

Aa Badehotel ca. 1920. – Badehotellet havde dette udseende indtil det den 30. marts 1933 nedbrændte. – Om sommeren var såvel badehotellet som stranden meget yndede mål for vestfynboernes udflugter.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Aa Badehotel i sin nye skikkelse. – Genopbygningen efter branden i marts 1933, fandt sted i lyn tempo. Allerede den 7. juli 1933, godt tre måneder efter branden, meddeles det i Assens Amts Avis, at der afholdes stort bal den efterfølgende søndag. – Hotellet omdøbes herefter til at hedde AA STRANDHOTEL.

Hotellet må siges at have haft en omtumlet tilværelse, med ejerskift mange gange. I 1945 overtages det af kunstmaler Gunnar Funck Nielsen, som imidlertid i 1952 må afstå hotellet, ved en tvangsauktion den 18. februar, til to kreditorer, direktør Frederik Plum, Assens og slagtermester Martin Jørgensen, Ebberup. Disse får endeligt skøde den 19. maj 1953 for kr. 48.000.-, og den 20. maj 1953 sælges hotellet videre til fru Kristine Hansen fra Ebberup Kro, og hotellet bestyres i en periode herefter af fru L. Køllner og hendes mand, som var kunstmaler, men som dør under et ophold i Spanien.

Uanset at kunstmaler Gunnar Funck måtte træde i likvidation i 1953, ser det imidlertid ud til, at badehotellet netop i hans tid var dygtigt drevet, ud fra et publikumsmæssigt synspunkt, hvor det havde en glansperiode med mange gode arrangementer.

Det ser ud til, at Gunnar Funck allerede, inden han modtager skøde på hotellet den 2. januar 1945, har overtaget driften. Den 21. juni 1944 indrykkes en annonce i Assens Amts Avis som følger:

AA OG AAKROG BUGT
AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

ASSENS AMTS AVIS 21. 6. 1944

Oplev

Sct. Hans Aften

ved Aa.

Paa Stranden: Underholdning og Fællessang ved
Baalet fra Kl. 20 45 -- 22 00

I Hotellet: Offentligt Bal fra Kl. 19,30 til Musik
af Rasmussens Orkester fra Haarby.

Det vil blive en uforglemmelig Aften.

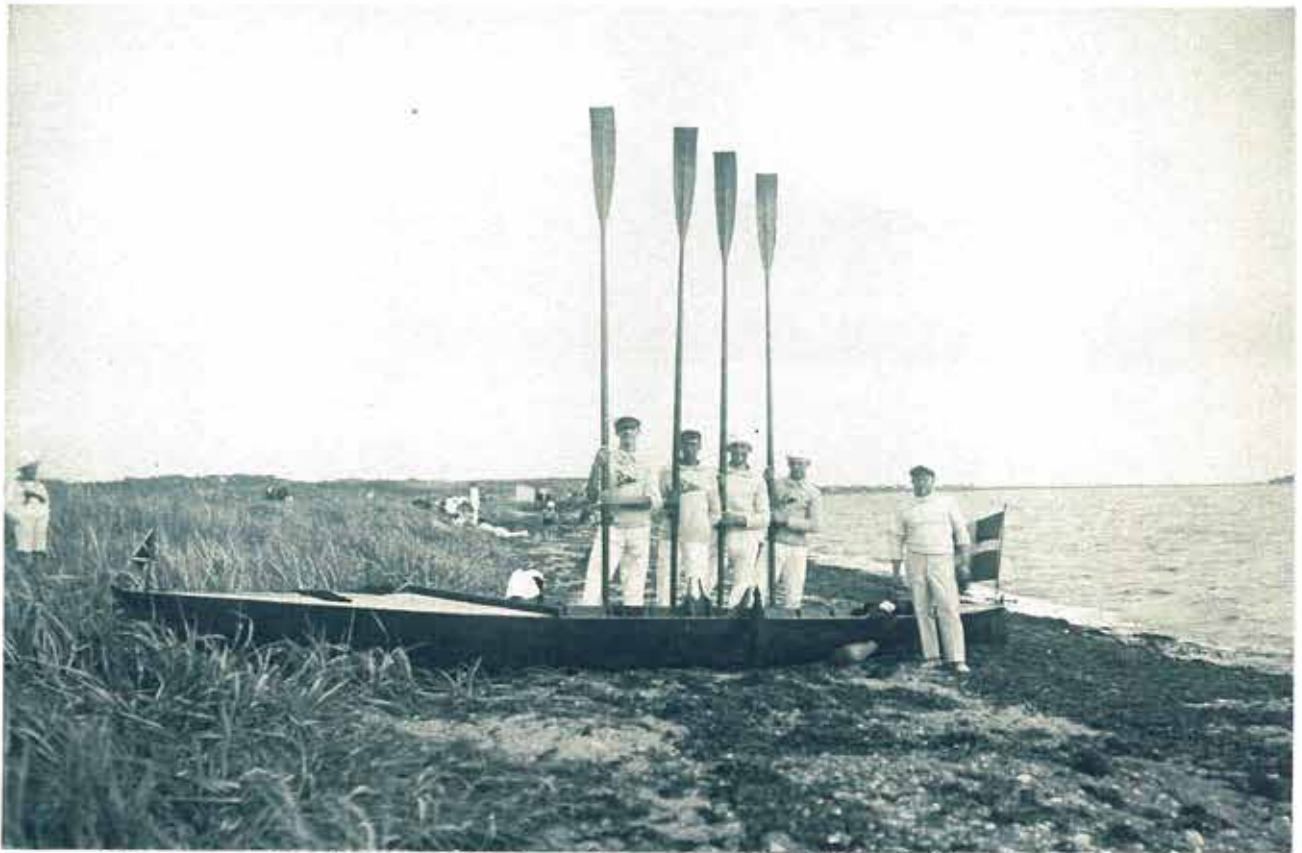
Aa Strandhotel
Ny Vært

1944 var besættelsestidens sidste år. Man viste, blandt danskere med den rette indstilling, sammenholdet mod den tyske besættelsesmagt ved at deltage i stævner, hvor fællessangen (alsangen) blev dyrket. Der blev sunget nationale sange, og Sct. Hans aften var en oplagt mulighed for at mødes og synge disse. I avisen kunne læses følgende om denne aften i Aa:

ASSENS AMTS AVIS 21.6.1944: - **SCT. HANS AFTEN I AA.** Aa Strandhotels nye Vært, Maleren Gunnar Funck, har besluttet, at Sct. Hans Aften skal fejres i Aa. - Paa Stranden foran Hotellet vil der blive Underholdning og Fællessang fra Klokken 20.45 til 22.00, og i Hotellet er der Dans fra Kl. 19.30 til Musik af Rasmussens Orkester fra Haarby. - Den store Villa, som Gunnar Funck købte samtidig med Strandhotellet, er nu indrettet til at huse Pensionærer. Der er Plads til 10 i alt, og alt er optaget for Juli Maaned. Pensionærerne vil faa Mad fra Villaens Køkken.

Der holdes i disse år mange fester i anledning af Pinse og Sct. Hans etc. på Aa Strandhotel.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

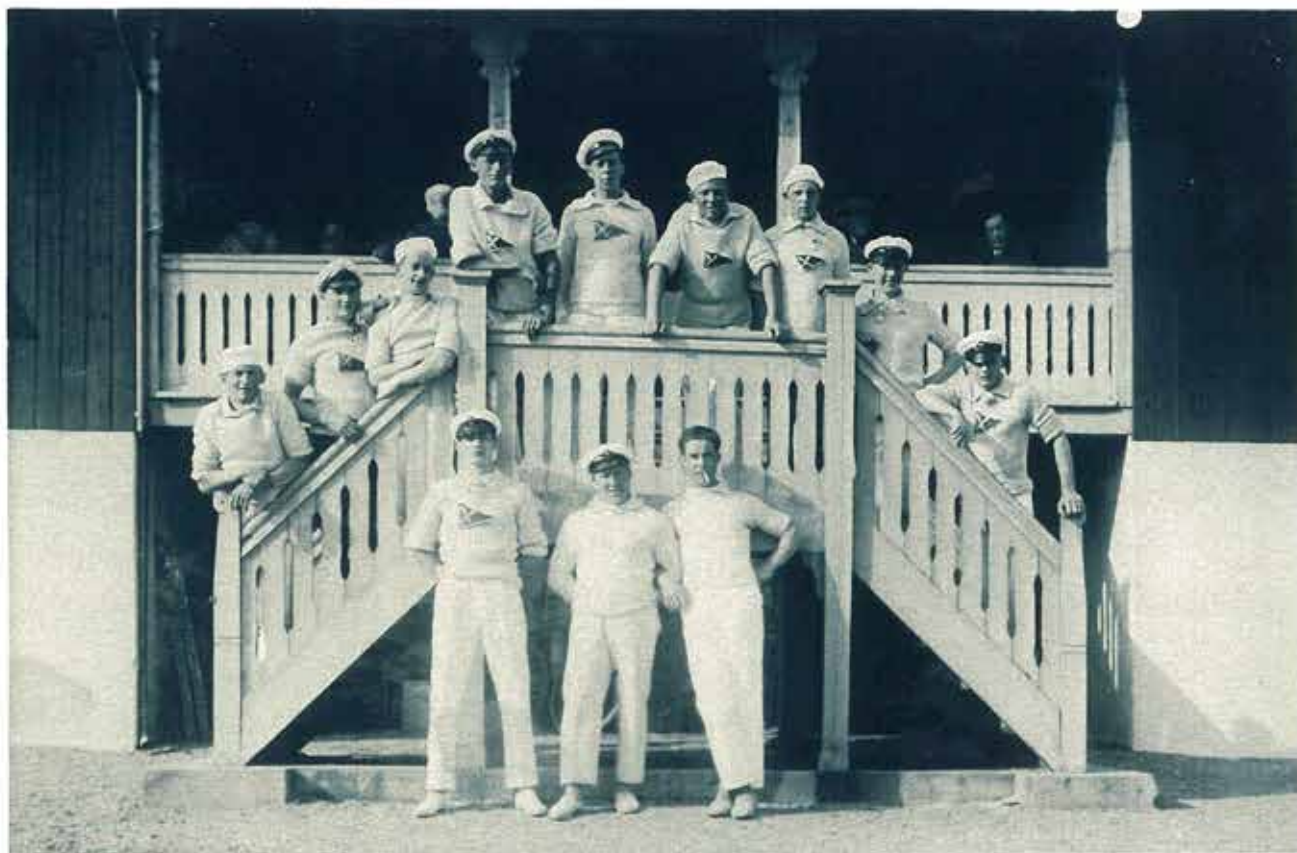

1929. Roere fra Assens Roklub roede mange ture til forskellige steder langs Lillebælts kyst. Aa Strand var et meget populært mål for deres udflugter.

ASSENS SOCIAL-DEMOKRAT 22.6.1944: - **SCT. HANSFESTEN I AA.** Kunstmaleren Gunnar Funck, der nylig har overtaget Aa Strandhotel, arrangerer Fredag Aften en stor Sct. Hansfest i Aa. Der bliver Underholdning og Fællessang fra Kl. 20.45 - 22.00 ved Baalet paa Strandengen foran Hotellet, ligesom der bliver Adgang til en Svingom i Hotellet. Fra Assens bliver der Char-a-banc-Tur til Aa med Afgang fra Assens Torv Kl. 17.30 og Hjemkomst ved 23.30-Tiden. Hvis Vejret vil blive gunstigt bliver det en smuk Midsommeraften i de skønne Omgivelser. - Den nye Vært, der i øvrigt har Erfaringer fra en halv Snes Aars Virksomhed i et af de største internationale Rejsebureauer bag sig, har i den store Villa, han købte samtidig med Hotellet, indrettet Sommerpension med Plads til 10 Gæster, og han kan allerede melde fuldt besat for hele Juli.

Det ser ud til, at festerne på Aa Strandhotel har været professionelt og dygtigt arrangeret, og at der har været stor opbakning og respekt omkring arrangementerne.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

1929. Trappen på Aa Badehotel besat med medlemmer af Assens Roklub, som havde lagt søndagsturen omkring Aa for at nyde en kop kaffe eller andet på badehotellets terrasse.

Samtidig foregår der en følelsesladet debat om strandhotellet skal have spiritusbevilling eller ej, som blandt andet kan ses af følgende indlæg i aviserne, i den tid, hvor hotellet formelt stadig ejes af gæstgiver S. Damhave. - Nogle foreningsformænd fra egnen havde indrykket følgende annonce:

ASSENS AMTS AVIS 19.4.1944: - AA STRANDHOTEL. Da Stranden ved Aa i Sommertiden er Samlingssted for mange unge, ikke alene fra Sønderby men ogsaa fra de omliggende Sogne, tillader undertegnede Formænd for nogle af Egnens Ungdomsforeninger sig at udtale Tilslutning til det af Sønderby Sogneraad tagne Standpunkt. Erfaringer fra andre Hoteller med en lignende Beliggenhed viser, at Spiritusudskænkning her let medfører uheldige Forhold til Skade især for Ungdommen. - Th. Andersen, Baag Herreds Landboforenings Ungdomsafdeling. - Jørgen Larsen, Ebberup Gymnastikforening. - E.W. Christoffersen, Ebberup Badmintonclub og E. Jeppesen, Saltofte Ungdomsforening.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Der var mange andre indlæg om spiritusbevilling eller ej til Aa Strandhotel, og den 21. april 1944 afholdes en folkeafstemning, hvoraf resultatet fremgår af denne avisnotits:

ASSENS AMTS AVIS 22.4.1944: - **INGEN SPIRITUS TIL AA STRANDHOTEL.** I Gaar afholdtes den meget omtalte Kommuneafstemning i Sønderby Sogn om Spiritusbevillingen til Aa Strandhotel. - Resultatet blev, at 171 af Beboerne stemte imod Bevillingen og 133 for, hvilket altsaa betyder, at Hotelejer Damhave ikke faar den ønskede Bevilling. - 68 pct. af Befolkningen afgav deres Stemme.

Den 13 juli 1944 kunne man i redaktør Rosteds avis, Assens Amts Avis, læse om den gode start Gunnar Funck havde fået som Aa Strandhotels nye gæstgiver, og der stod følgende:

ASSENS AMTS AVIS 13.7.1944: - **AA STRANDHOTEL. En god Start paa Gunnar Funcks første Sæson som Hotelmand.** I Dag ruller skumklædte Bølger med Kraft mod Stranden ved Aa, og tunge Skyer hænger lavt over Frederiksgave Skov, men ellers maa det siges, at Vejrguderne har gjort deres til, at den nye Vært paa Aa Strandhotel, Maleren Gunnar Funck har kunnet faa en fin Start paa sin første Sæson som Hotelmand. - Lillebælt har vist sig fra sin rolige Side og Solen har glitret i det hvide Sand, medens Badegæsterne er strømmet til, saa de næsten har sprængt Rammerne for saavel Hotellet som Annekset.

Det er noget af et Vovestykke at starte som Leder af et Hotel i disse Tider, hvor saa at sige alt, hvad der skal bruges i Køkken og Restaurant, er stærkt rationeret, og da Hotellet har godt en Snes Pensionærer, kan man forstaa, at der hver Dag er Problemer nok at tumle med baade for Hotelejeren og Fru Funck, der har store Vanskeligheder med at skaffe Hjælp i Køkkenet og selv maa sørge for Annekset med de 16 liggende Gæster, men med Ungdommens Energi maser de begge paa fra tidlig Morgen til sen Aften, og Gæsterne er godt tilfredse.

Dir. Nielsen, Det nye Missionshotel i Odense, der sammen med sin Frue har boet paa Aa Strandhotel i et par Uger, udtalte saaledes i Gaar sin Tilfredshed med Opholdet og tilføjede: "Vi bliver her Maaneden ud". Bedre Ord kan man ikke forlange af en Kapacitet indenfor Hotelbranchen. - Ogsaa den fra Radioen velkendte Redaktør Lawaetz med Frue er blandt de Gæster, der har slaet sig ned paa Strandhotellet for en hel Maaned, og man kan finde den populære Udsendelsesleder paa Trave- og Cykelture i den skønne Omegn.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Adskillige Skole- og Foreningsudflugter finder Vej til den rummelige Hotelsal, hvor den medbragte Mad nydes og hvor man kan faa sig en Svingom til Radiogrammofonens Toner. Hver Fredag Aften rykker et rigtigt Orkester ind i Salen og spiller op til Dans, medens Gæsterne gør flittigt Brug af de omdelte Refræn- og Sanghæfter.

Det maa hilses med Glæde, hvis Turister langvejs fra faar "opdaget" Aa, og vi tror, det skal lykkes det energiske Værtspår at betjene dem saadan, at de kommer igen Aar efter Aar og trækker flere med, saa den Udvidelse af Hotellet, der allerede er tiltrængt, ikke kommer til at vente for længe paa sig.

Journalister på det tidspunkt var nok så lyriske som i dag, og den opsøgende virksomhed og kontakt, de havde dengang er for længst ophørt.

En journalist i dag sidder ved sin skærm, hvor nyhederne ruller ind af sig selv fra de store bureauer samtidig med, at der telefonisk fra foreninger og andre modtages opkald. Kun lidt foretages uden for avisen selv.

Aa Strandhotel, som det så ud sidst i 1940-erne, på den tid, hvor hotellet var ejet af den meget initiativrige kunstmaler Gunnar Funck.

AA OG AAKROG BUGT
AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

AA I BEFRIELESÅRET 1945

ASSENS AMTS AVIS

9.5.1945:

AA BADEHOTEL

holder, nu Freden er blevet almindelig, stor Fest paa Lørdag. Der vil blive saavel Sang som Dans.

Der er ingen Tvivl om, at alle Badehotellets Stamgæster og mange nye vil møde op.

ASSENS AMTS AVIS 7.5.1945

Pinsefest paa Aa Strandhotel

Pinsesøndag: Underholdningsmusik fra Kl. 16

Til de der ønsker Middagen serveret fra Kl. 17—19 Flæskesteg og Is a Kr. 4,50.

2. Pinsedag: Underholdningsmusik fra Kl. 16

Middag Kl. 17-19 Dansk Bøf og Is a Kr. 4,00

Fra Kl. 18 Dans til Werner Hansens Orkester.

Middag bedes forudbestilt senest Fredag Aften.

Smørrebrød til populære Priser.

Bemærk! Strandhotellet er nu aabent daglig

ASSENS AMTS AVIS 16.7.1945: - **EN HERLIG SOMMER-SØNDAG.**

Stranden ved Aa er for Alvor blevet "opdaget"

Vor Hovedstadskorrespondent fortæller, at København i Gaar ved 17-Tiden havde 29 Grader Celsius i Skyggen, og vi er ikke i Tvivl om, at Assens med Lethed kunde slaa denne københavnske Rekord, men Kl. 17 var man for opløst til at se paa Termometret, man nøjedes med at konstatere, at Kviksølvet formelig boblede i Røret.

Puha! Man skulde tro, at Byen vilde uddø saadan en Dag, men det gjorde den nu ikke. Der var over tusinde Mennesker, der holdt sig inde paa Stenbroen for at se paa "Frejdig"s Ringridning, og adskillige soledede sig paa "Søbad" og langs Mariendal, men den store Skare drog længere bort for at slaa sig ned ved Saltofte eller Aa. Navnlig det sidstnævnte Badested er blevet "opdaget" i Aar, og det skyldes vel nok i væsentlig Grad, at Maleren Gunnar Funck der nu paa andet Aar sidder som Vært paa det derværende Strandhotel, har forstaaet at gøre baade sit Etablissement og Naturen ved Aa kendt i videre Kredse.

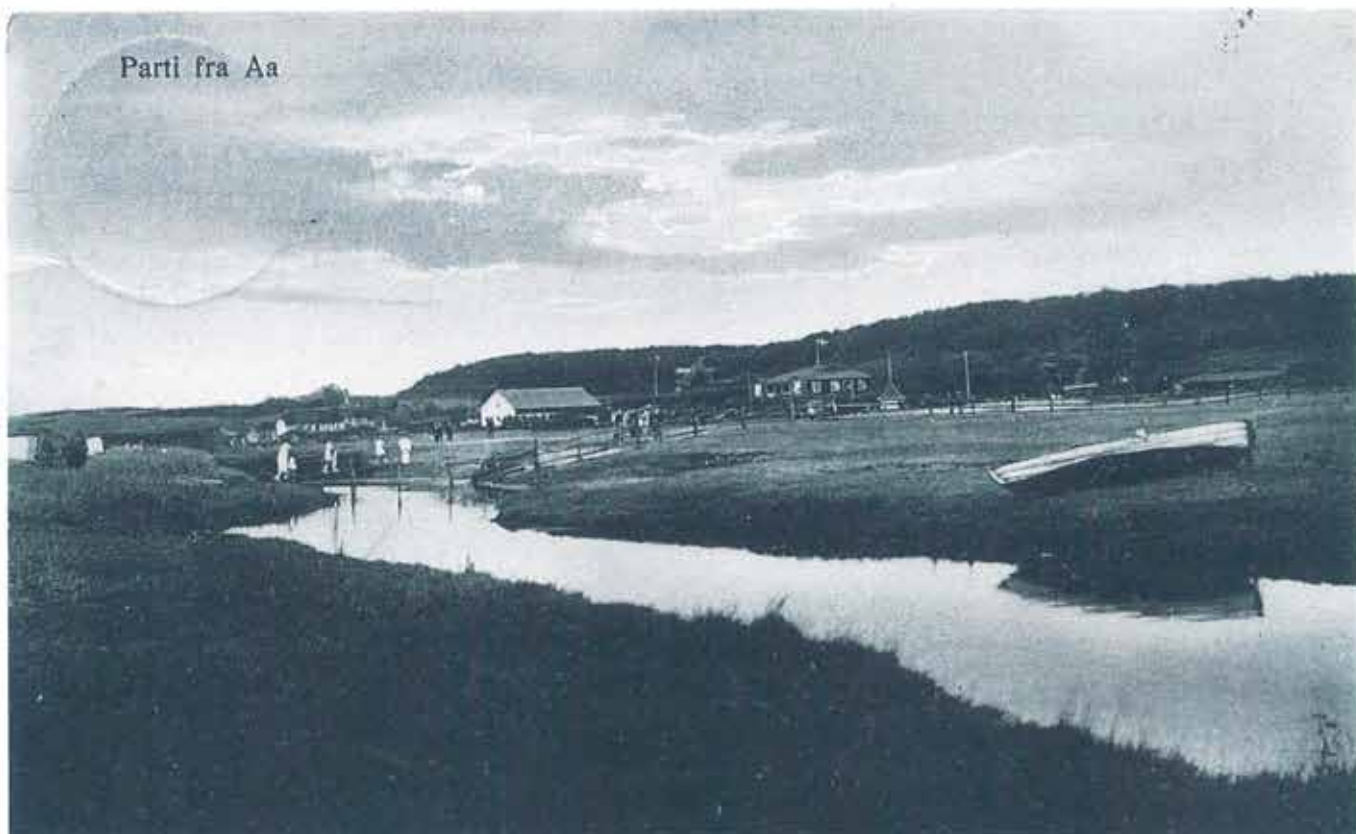
Aa Strandhotel fortjener i øvrigt et ekstra Kapitel, for det er jo ikke nok, at det ligger paa det helt rigtige Sted med det friskeste Vand og den herligste Udsigt. Hotellets indre Apparat maa ogsaa være i Orden, og det har aldrig været bedre, end det er i Øjeblikket. - Omkring hele Hotellet er der nu bygget en meget bred Veranda med Plads til mange Mennesker, og i de nedre Regioner er der oprettet

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

specielt Kaffekøkken, Smørebrødkøkken og varmt Køkken, saaledes at de tre Afdelinger arbejder uafhængigt af hinanden og derfor hurtigt kan tilfredsstille Efterspørgslen.

Naturligvis er det vanskeligt at lede et Sommerhotel i det danske Klima. En Dag skinner Solen. Folk strømmer til og næsten spiser og drikker Værten ud af Huset, en anden Dag, hvor Indkøbet er lagt an efter det store run, siler Regnen ned, og Gæsterne er borte med Blæsten. Men Gunnar Funck og hans dygtige Frue tager alt i stiv Arm og arbejder trygt hen mod det Maal, de har sat sig. Det er stort, men de er godt paa Vej og skal nok naa frem, takket være deres Energi.

Alle Strandhotellets Værelser er for længst lejet ud for det meste af Sæsonen, og Værten har den Glæde at se, at der blandt Gæsterne i Aar er flere Kendinge fra sidste Aar, saa ogsaa dette har han Lov til at tage som Bevis paa, at hans Arbejde har været værdsat efter Fortjeneste.

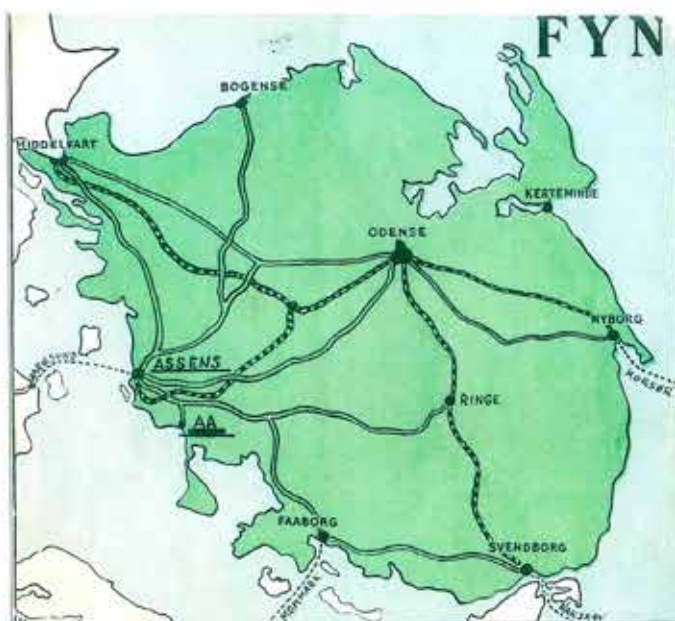
Aa i Aa, som har den sidste del af sit løb gennem Fedet, inden den løber ud i Aakrog Bugt.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

AA STRANDHOTEL

1944 – ny ejer

Efter overtagelse af Aa Strandhotel i 1945 (start i 1944), sætter den nye ejer, kunstmaleren Gunnar Funck, alle sejl til i markedsføringen af sit hotel, og udgiver bl.a. den på de følgende sider viste brochure, der fortæller om Aa og om egnen der omkring.

KOMMUNIKATIONSMIDLER:

Færges
Ferry | Årøsund—Assens

Jernbane
Railway | Odense—Tommerup—Assens
Middelfart—Tommerup—Assens

Rutebiler
Bus lines

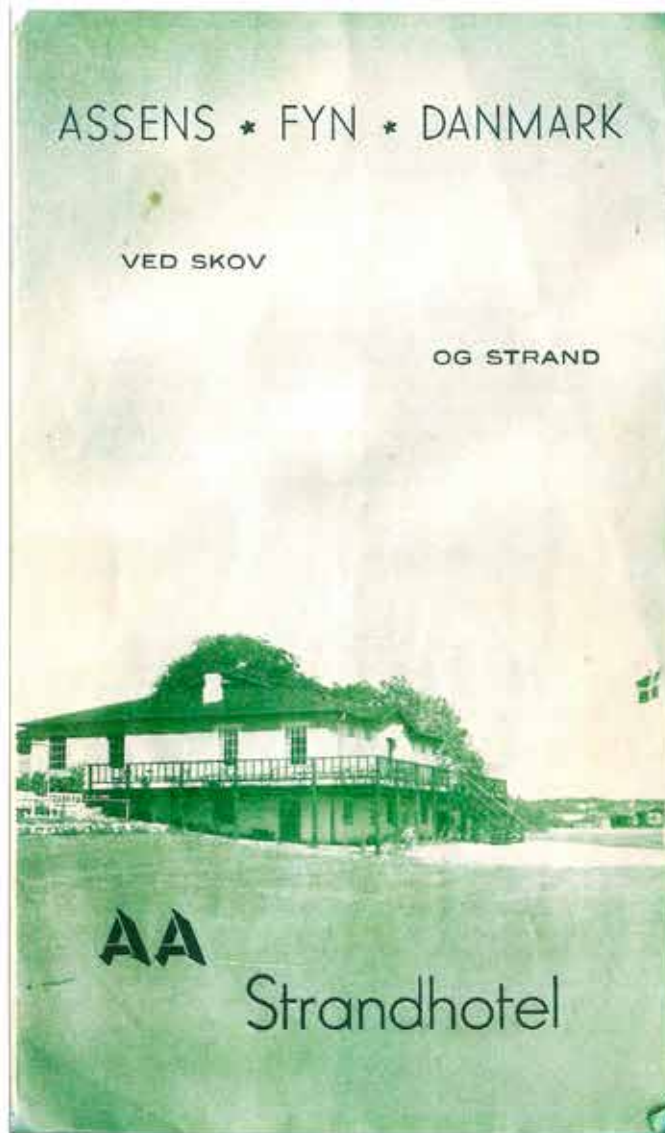
COMMUNICATIONS:

Odense—Assens (via Glamsbjerg)
Odense—Assens (via Vissenbjerg)
Fredetia—Middelfart—Assens
Bogense—Assens
Faaborg—Assens
Ringø—Assens
Helnæs—Assens
Husby—Assens
Åarp—Assens

Turist-bureau: Plums Boghandel, Østergade 17, Assens. Tel. 88.
Åbent hverdage 8,00—17,30. Lørdage: 8,00—13,00.

Tourist-office: Plums Boghandel, Østergade 17, Assens. Tlf. 88.
Is open on week-days: 8 a. m.—5,30 p. m.
on Saturday: 8 a. m.—1 p. m.

Turistservice
Tourist service | Aa Strandhotel alle dage i sommersæsonen.
at the Aa hotel every day during
the summer season

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

ASSENS

— Peter Willemoës' By

Fyn rundt ligger langs kysten købstæderne som porte ud mod Danmarks andre landsdele, og nærmest Aa Strandhotel ligger Assens, hvor den gamle kongevej gik over beltet til Urnehoved tåg i Sønderjylland. Byens monumentale kirke vidner om fordums storhed og betydning. Kærene blev andre, og byen lærte både modgang og fremgang at kende. Krigens spor slettedes, og borgervirke fik atter byen til at vokse. Morsomme gadenavne og gamle skønne bygninger taler om fortiden. Her fødtes Peter Willemoës, og her går igen forbindelsen til Sønderjylland med færgen til Arosund. Et besøg i Assens toner sig. Se Kirken, kig ind i Plums gamle købmandsgård, lad de gamle huse tale, bese det smukke anlæg eller nyd turen ad stierne langs det blånende Lillebelt med bødenes hvide sej, Assens er i sandhed et barn af det smilende Fyn!

Most of the towns on FUNEN are situated on the coast line, like gateways facing the world, and Assens is no exception being on the south-western coast of the island, not far from AA seaside resort. Assens Church is a magnificent building bearing witness to the former greatness of the town. Assens is still an important town linking the southern provinces of Denmark to Funen by means of a modern motor-ferry.

Peter Willemoës, the naval hero, was born in Assens, and there is a statue of him in the main street. The town has many well-preserved old half-timbered houses, of which may be mentioned Plums Gård and several others. A walk towards the north is well worth taking, so is a walk through the lovely park near the smiling Little Belt.

ASSENS is indeed a true Funen town, charmingly set in beautiful surroundings, and on the seaside, too; well worth a visit.

Welcome to Assens!

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

AA

— Badestedet ved det friske Lillebelt

I Aabugten mellem Sønderby bjerge og Hølnæs, mod syd en af Fyns bedste badestrande, mod nord de gamle fortryllende Frederiksgave-skove med afvekslende natur, frodige marker, åen, enge og kæmpehøj, det gamle Hagenskov voldsted, det dystre fangehul, hvor ærkebiskop Jacob Erlandsen ifølge sagnet sål fanget, den frommede vandmølle og ældgamle egeallé, det velholdte Frederiksgave slot, et ægte fynsk naturbillede, og dog så særpræget; — en munter symfoni af en, efter fynske forhold, egen betagende størrelse, indrammet mod vest af de bratte Sønderby klinter og mod øst af det flade fed med græssende kvæg og flaksende viber. Et yndet udfugtsmål for feriegæster, der her henter helbrede ved det sunde Lillebelt, eller den turist, der — måske kun for få timer — glæder sig over et ophold her! Aa Strandhotel er i stand til at tilfredsstille alle gæster — den enkelte som større selskaber.

En lys, ventlig sal rummer 200 gæster; madkurve kan nydes i haven. Maren Loppes stue er fornøjelig og særpræget, sval om sommeren, lun forår og efterår med brændevild i ovnen.

Fra maj til september musik og dans hver aften!

Strandhotellet byder Dem hjertelig velkommen!

AA is situated in a very picturesque country. To the south we find one of the best bathing beaches of the island, to the north the beautiful FREDERIKSGAVE forests. The river flows through fertile fields and meadows, past ancient barrows and the old Hagenskov rampart with the dungeon, where Archbishop Erlandsen is said to have been thrown into prison. A trip this way will also take you to the Frederiksgave Manor with its wonderful oak avenue, set in a typical Funen scenery, bordered to the west by the steep cliffs at Sønderby, to the east by the flat grasslands. AA is a popular seaside resort on the Little Belt, the waters of which are fresh and bracing. The hotel can accommodate single guests as well as large parties, there is a lovely garden, and in the summer months there is music every evening.

Welcome to AA!

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

UDFLUGT TIL AA

Sommeren 1945. - Plums Handels-Aktieselskab i Assens på udflugt til Aa med firmaets personale og de ansattes ledsagere. - Blandt de mange deltagere ses i første række bl.a. Severin Fentz med Karsten Plum foran sig. Yderst til højre i samme række, Fabian Christiansen med Ole Plum foran sig og fru Ingrid Plum, enke efter Thorvald Plum. - Arne Plum i anden række, lidt til højre for midten, med Ella Plum lige bag sig. - Det bemærkes, at der i dette år er blevet føjet en bred udendørs veranda til Aa Strandhotel.

Sankt Hans aften i 1946 kunne man således på Aa Strandhotel få stegt ål og osteanretning med musik, dans og fællessang, samt bål for i alt kr. 7.00. - Andre dage kunne man købe middag, f.eks. flæskesteg eller dansk bøv og is med underholdningsmusik fra kr. 4.00 til kr. 4.50.

Den 23. juli 1948 kan man se følgende avisnotits:

ASSENS AMTS AVIS 23.7.1948: **FERIELIVET VED AA.** Paa Aa Strandhotel er der for Tiden fuldt optaget af Feriegæster, der nyder Tilværelsen i de naturskønne Omgivelser.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Hotelejer Funck er en Mester i at sørge for sine Gæsters Underholdning, saaledes er der hver Uge gammeldags Aften paa Strandhotellet, hvor Ældre og Unge munter sig, og i Aftes havde Hr. og Fru Funck indbudt til en Pensionærfest. Et halvt Hundrede Pensionærer samledes om smukt pyntede Borde i Salen, og der blev serveret Chokolade og Kaffe. I de levende lys' Skær tilbragte man et Par hyggelige Timer, hvor forskellig Underholdning og Taler vekslede, og der var Lejlighed til en Svingom. Den vellykkede Aften sluttede med en Skive Melon. Det var ret en hyggelig Maade at tilbringe en mindre smilende Sommeraften, og der var Klang i et Hurra for Vært og Værtinde som Tak for den dejlige Aften.

5. maj 1946. - I anledning af etårsdagen for Danmarks befrielse, havde en del unge mennesker denne dag fundet vej til Aa. - Her ses med Aa Strandhotel i baggrunden, Hans Henning og Clare-Maria Bloch-Larsen fra Brydegaard og Erik Veik fra Assens.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Gunnar Funcks Aa

Nogle billeder, som
kunstner og hotelejer
Gunnar Funck, Aa Strand-
hotel, malede i den periode,
hvori han drev hotellet, fra
1944 til 1952.

*Øv.: Badehuse ved Aa. - 1944.
Mid.: Alfreds gård, Aa. - 1948
Ned.: Badehuse ved Aa. - 1944*

AA OG AAKROG BUGT
AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Øv.: Foran Teglskoven. – 1945.
Mid.: Teglskoven. – 1945.
Ned.: Gamle huse, Aa. – 1946.

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

*Øv.: Aa-huse. – 1941.
Mid.: Motiv fra Hagenskov. – 1946.
Ned.: Siverts hus. – 1946.*

MINNA MARIE KLANGE

MALEREN

Gunnar Funck

1913-1975

MUSEET FOR THY OG VESTER HANHERRED

Forfatteren Minna Marie Klanges bog om maleren Gunnar Funck, som fra midten af 1940-erne og frem til i begyndelsen af 1950-erne satte sit præg på Aa gennem sit virke som hotelejer på Aa Strandhotel. Bogen udkom i 2003 i forbindelse med åbningen af den store retrospektive Gunnar Funck-udstilling på Heltborg Museum i Thy samme år.

64 malerier af afdød asseneser

Af **Ole Carsten Rasmussen**

ocr@fyens.dk

ASSENS: Ringen er sluttet. 64 af Gunnar Funcks landskabsmalerier vender tilbage til Assens. Her kan de fra i dag og indtil 30. maj ses i Dankvart Dreyer Salen på Tobaksgaarden.

Gunnar Funck, der levede fra 1913 til 1975, var født i Assens. Han tog realeksamen på Borgerskolen og blev udlært i korn- og foderstofbranchen på Landbogaarden i Østerga-

de. Gunnar Funck havde en drøm om at blive kunstmaler og tog efter endt uddannelse til København, hvor han sideløbende med et job som rejsefører malede på livet løs. I 1944 returnerede han til Vestfyn og købte det daværende A Badehotel, som han drev til 1952. Funck var en energisk hotelleder, der tog mange initiativer for at øge besøgstal og omsætning. Men på grund af efterkrigstidens vareknaphed kunne det ikke løbe rundt økonomisk. I 1955 forlod han Fyn for steds og tilbragte sine sidste 20 år nord for Limfjorden.

Men hele tiden malede han og høstede større og større anerkendelse. Blandt andet blev hans billeder vist på Charlottenborgs censurerede udstilling, og i 1953 vandt han en nordisk konkurrence om

Frugtplantage malet af Gunnar Funck i 1944.

FOTO: MINNA MARIE KLANGE

udsmykning af Studentersamfundets lokaler i Dovrehallen i Oslo.

Gunnar Funck opnåede at blive lidt af en legende i det nordjyske, hvor Heltborg Museum i Thy arrangerede en stor retrospektiv udstilling i 2003 - det år, han kunne være fyldt 90 år.

Der var ønsker om at få udstillingen til fødebyen Assens. Dengang fandtes imidlertid

ingen oplagte udstillingsmuligheder. Men det gør der nu efter etableringen af kulturhuset Tobaksgaarden. Her er der fernisering på udstillingen "Landskaber" i dag klokken 14. Den vises alle ugens dage kl. 14-19 til 30. maj.

Mandag den 10. april 2006/Uge 15

LOKAL-RVISJEN

Gunnar Funcks landskaber

Assens: Lørdag åbnede udstillingen "Landskaber" med maleren Gunnar Funck i Tobaksgaarden.

Gunnar Funck var født i Assens i 1913 og voksede op i en børneflokk på tre. Han tog realeksamen fra Borgerskolen og kom senere i lære på Landbogaarden i Østergade, hvor han i 1934 blev udlært inden for korn- og foderstofbranchen. På dette tidspunkt var Gunnar Funck allerede en ivrig maler og nærde en drøm om at blive kunstmaler.

Efter endt læretid valgte han at forlade sit hjem for at rejse til København.

Gunnar Funck debuterede i sin hjemby ved en påskeudstilling på Hotel Phoenix i 1944.

Gunnar Funck som han så ud i sine unge år

Samme år overtog han driften af Aa Badehotel.

Efterkrigstidens vanskeligheder med at skaffe varer til hotelkøkkenet bevirkede imidlertid, at han havde for store odds imod sig, og han måtte lukke hotellet i 1952. I 1955 forlod Gunnar Funck Fyn og bosatte sig i Thy, hvor han opnåede at blive lidt af en legende igennem de 20 år, han havde sit malervirke dér.

Heltborg Museum i Thy arrangerede i september 2003 en retrospektiv udstilling med Gunnar Funcks arbejder.

Ved den lejlighed blev der fremsat ønske om også at få udstillingen til kunstnerens fødeby Assens.

Udstillingen kan ses frem til og med den 30. maj

AA OG AAKROG BUGT
AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

GRUNDLOVENS 100 ÅRS JUBILÆUM
FEJRES I AA
DEN 5. JUNI 1949

ASSENS AMTS AVIS 7.6.1949: **TRE KOMMUNERS FEST I AA.** De tre Kommuner Helnæs, Kærum og Sønderbys Grundlovsfest ved Aa Strandhotel indledtes med "Jeg elsker de grønne Lunde", og derefter bød Sogneraadsformand Hans Hansen, Kærum, velkommen og gav Ordet til Dagens første Taler, Pastor A. Kien, Sønderby. - Vi har, udtalte Pastor Kien, gennem en Grundlov faaet vor frie Forfatning med fredelige Midler, og vi har faaet vore Friheder, uden hvilke vi ikke kan eksistere. Grundlovens Aand er som hentet ud af det kristne Evangelium, en Aand, som er bygget over en stor Mesters Ord: Alt, hvad I vil, andre skal gøre mod jer, skal I ogsaa gøre mod dem.

Efter Sangen "Frihed er det bedste Guld" sang et Børnekor fra de tre Kommuners Skoler under Ledelse af Lærer Sandberg Christensen og Lærer Nyborg, og derefter talte Pastor E. Jeppesen, Kærum: Da vi i Dag for 100 Aar siden fik en Grundlov, var det Resultatet af to Bevægelsers Samarbejde. Bønderne og Arbejderne, der kæmpede for politisk Frihed, arbejdede sammen med den mere akademiske nationalliberalistiske Bevægelse og fik gennemført den Grundlov, som vi i Dag fejrer for. Men det er ikke nogen affældig Olding, vi fejrer og raaber Hurra for. Vi maa spørge os selv, om vi vil kæmpe for den mod Tvang og Tyranni, eller er vor Hyldest til Grundloven bare noget, vi gør, fordi det er gratis. Sogneraadsformand Marius Andersen, Sønderby, der ledede Mødet, takkede, og efter en underholdende og livlig Haandboldopvisning af unge Piger fra Kærum og Sønderby var der Fællesspisning af den medbragte Mad. - I Aftes talte fhv. Folketingsmand Chr. R. Christensen, og da det var ved at blive køligt ude, rykkede man ind i Strandhotellets Sal. - Taleren indledte med at gennemgaa de Rettigheder, vi er tilsikrede gennem Grundloven, og han omtalte endvidere de Pligter, der selvsagt følger med. Disse Ting har nu bestaaet deres Prøve i 100 Aar, og i det samme Tidsrum er vort Samfund undergaaet kolossale tekniske Forbedringer, saavel som Fremskridt paa andre Omraader, og vi kan med Stolthed konstatere, at vor Grundlov i Dag staar uantastet, ja næsten stærkere, end da den blev til.

Sogneraadsformand Simon Hansen, Helnæs, takkede og udbragte et Leve for Grundloven og Danmark og Forsamlingen sang "Der er et yndigt Land". - Der

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

sluttedes med Dans om Majstangen og i Hotellet, og ved 22.30-Tiden var der stort Festfyrværkeri.

I 1949 modtager Aa Strandhotel så endelig den eftertragtede tilladelse til at sælge spiritus, og der skrives i avisen i den anledning som følger:

ASSENS AMTS AVIS 20.8.1949: **SPIRITUS-BEVILLINGEN TIL AA STRANDHOTEL.** Som bekendt vedtog Sønderby Sogneraad for nogen Tid siden med 5 Stemmer mod 2 at anbefale Andragende fra Hotelejer Gunnar Funck om Spiritus-Bevilling til Aa Strandhotel. Der skulle derefter iflg. Loven gives Lejlighed til for Sognets Beboere at begære Kommuneafstemning om Bevillingsspørgsmaalet, men ved Fristens Udløb i Gaar var der ikke indkommet nogen Begæring herom. Sagen gaar derefter til Amtsraadet, som antagelig faar den til Behandling i Mødet den 31. August, og da Amtsraadet i saadanne Sager plejer at følge Sogneraadsindstillingen, kan det altsaa nu betragtes som sikkert, at Strandhotellet faar den ønskede Spiritusbevilling.

Da Gunnar Funck havde fået det længe nærrede ønske opfyldt, at få en spiritusbevilling til sit badehotel, så han var i stand til at servere en øl og en snaps for sine gæster til maden, så udvidede og ombyggede han hotellet i flere tempi. Bl.a. blev de gamle køkkenregioner i kælderen omdannet til en hyggelig og festlig gildestue med pejseovn, hvor værtparret kunne hygge om gæsterne med en kop varm kaffe eller en bid brød, når de besøgende i Aa, som måske kom til stedet hen på året, hvor der var kommet lidt kulde i luften, fik lyst til at søge inden døre for at få lidt at varme sig på. - Denne pejsestue kom til at hedde "Maren Loppes Stue".

Hvem var Maren Loppe? - Forfatteren Jørgen Banke, Truelsemosegaard, fortæller om Maren Loppe - som måske nok er en person, der har eksisteret i virkeligheden - i sin bog "Tyvetøj", at hun i fordums dage var et kendt menneske på egnen omkring Frederiksgave (Hagenskov) og Aa. Hun var på mange måder en både livlig og hjælpsom kvinde, som tog del i mange af de ting, der foregik i området. Hun hørte til i en tid, hvor det nærmest blev betragtet som en helledåd, at deltage i både røveri og smugleri, og på det felt gik Maren Loppe da heller ikke af vejen for at give et nap med. - Måske var hun en slags kvindelig Robin Hood på de kanter? - Om hun på et eller andet tidspunkt har følt jorden brænde under sig, eller der var helt andre årsager til det, vides ikke. Men det siges, at hun endte sine dage ved at tage sit eget liv, idet hun druknede sig i en mergelgrav.

AA OG AAKROG BUGT

AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Også modernisering og udvidelse i de øvrige restaurationslokaler blev foretaget på Aa Strandhotel.

Hotellet skifter udseende flere gange i Gunnar Funcks tid. Det starter med, at der allerede ganske kort tid efter hans overtagelse af Aa Strandhotel, i 1944-45, bliver tilføjet hotellet en udendørs veranda, så udeservering kan finde sted. Gæsterne kan herfra nyde den storslåede udsigt over Aakrog Bugt mod Helnæs. - Denne veranda fjernes imidlertid igen, efter nogle år. - Hotellets sidste udseende inden det i 1970 atter brænder ned, ses nedenfor. Det har fået nye vinduer og neonlys på taget over indgangspartiet. Endvidere er der opstillet ishush og kiosk ved indkørselen

Aa Strandhotel i begyndelsen af 1970-erne.

Indtil 2. verdenskrigs slutning i 1945 ankom mange til hotellet med hestevogn. Gæster udefra, som arriverede med tog, blev afhentet ved stationen i Ebberup. - For familier, skoler, firmaer og andre på sommerudflugt til det populære badested, benyttedes samme transportform, hvis man da ikke ønskede at transportere sig selv pr. cykel. Som tiden gik, tog bilen over mere og mere.

I 1962 købes hotellet af fru Signe Larsen, Silkeborg, og her er der for første gang nævnt, at der er etableret en campingplads. - Den 13. maj 1963 overtages Aa Strandhotel og campingplads fra fru K. Hansen, Ebberup af fru Sigrid

AA OG AAKROG BUGT **AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA**

Christiansen og fru Marie Pedersen for kr. 190.000. Fruerne videresælger i 1967 til fru Henny Hansen, Næstved, men da er prisen faldet til kr. 140.000.

Endelig overtager skibsfører Benny Thuesen fra København ejendommen for kr. 185.000 i februar 1969, hvorefter Aa Strandhotel efter skødesløshed nedbrænder den 27. januar 1970.

Overfor kriminalpolitiet i Assens oplyser fru Karen Thuesen, at hun sammen med sin mand opholdt sig på badhotellet for at vaske gardiner og ordne andre ting. Men først havde hun tændt op i kakkelovnen med brænde. Hun tændte også en gasovn og en elovn og satte en gryde med karklude over et svagt blus. Da hotellets vandforsyning var lukket for vinteren, gik hun over til arbejdsmand Jørgen Sørensen for at hente en spand vand, ca. 400 meter væk. - Ellen Sørensen havde kaffen parat, hvorfor der gik nogen tid. - Da Karen Thuesen rejste sig for at vende tilbage til hotellet blev branden opdaget, og Aa Strandhotel stod ikke til at redde. - Tilbage stod kun nogle beboelseskabiner og hotellets høje grund. - Herefter købte fru Yngva og Hans Ove Hansen campingpladsen med skøde af 11. juni 1971.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Udstykning og frasalg

Den 23. februar 1927 er der om "Den vestfynske udstykning" indrykket en annonce i Assens Amts Dagblad om fordelingsmøder på de afståede arealer for det afløste grevskab Wedellsborg og stamhus Erholm samt Sønderby Præstegård. Møderne påbegyndes på Frederiksgave. - I alt blev der uddelt jord til 62 landmænd, af hvilke 11 fik tillægsparceller, 51 fik nye selvstændige husmandsbrug.

Det meddeles på Frederiksgave, at følgende har fået tillægsparceller i Aa:

F.F. Hansen, J.A. Andreasen, J.C. Hansen, C. Hansen og C.J.T. Rasmussen, Frederiksgave.

Samtidig er en række handler med grunde og ejendomme gennemført i perioden 1926-29.

Den 24. marts 1928 ses f.eks. indrykket følgende annonce i Assens Amts Dagblad:

ASSENS AMTS DAGBLAD 24.3.1928

Byggegrunde ved Aa.

Nogle højt og smukt beliggende
Grunde med vid Udsigt over
Lillebelt til Als udbydes til Salg.

Udstykningsplan er til Eftersyn
hos Dommerfuldmægtig Mencke,
Assens, og Grundene paavises
ved Henvendelse til Skovfoged
Rehmer, Frederiksgave, (Telef.
Ebberup Nr. 69).

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Feriehytte - Sct. Georgs Gildets koloni

I 1937 sælger husmand Alfred Andersen matr. nr. 1 n til "Fællesudvalget for Menighedsbørnehaver i Odense", og der arbejdes i flere år med planer om et feriehus og ved økonomisk støtte fra Sct. Georgs Gildet i Assens indvies i juli 1948 en ny feriehytte ved Aa Strand. - Man købte oprindeligt et brugt hus i Faurskov, som med megen slid blev brugeligt til formålet med støtte fra Børnehjælpsdagen og leverancer af materialer fra håndværkere og leverandører samt egnens befolkning.

Ved indvielsen blev der talt af sparekassedirektøren fra Haandværkersparekassen i Assens m.fl., samt hotelejer Gunnar Funck for spejderne og overbibliotekar Jørgen Holck bragte en hilsen fra de grønne spejdere.

Feriehytten var tegnet af bygmester Bent Rasmussen, Ebberup, og den havde plads til 30 drenge eller piger, og var med opholdsstue med kamin, spisesal, der også tjente som sovesal, samt køkken, spisekammer og værelser til de voksne ledere.

Der kom både børn fra Assens og Odense på skiftende besøg.

Ved afslutningen af sommerens ferieophold i juli 1949, er der en lille sammenkomst, hvor isenkræmmer Otto Jepsen, Assens, retter en tak til alle, der har medvirket, og han meddeler samtidig, at man påtænker afholdt en ny Børnehjælpsdag med det formål at få opført en barak yderligere, med sovesal og 30 sengepladser, som jo også senere lykkedes.

Fra indvielsen af feriehytten kunne man i avisen læse følgende:

ASSENS AMTS AVIS 12.7.1948: EN HERLIG FERIEHYTTE VED AA STRAND STAAR PARAT TIL AT TAGE DET FØRSTE HOLD ASSENS-DRENGE. - Under festlige Former indviedes i Lørdags Eftermiddag den dejlige nye Feriehytte ved Aa Strand, bygget paa Initiativ af og ved økonomisk Støtte fra Sct. Georgs Gildet i Assens. Aabningstalen holdtes af Formanden for Gildet, Sparekassedirektør Rasmussen, Haandværkersparekassen, Assens, der udtalte: Der er i flere Aar inden for Sct. Georgs Gildet i Assens arbejdet med Planerne om et Feriehus, og vi fik da ogsaa i sin Tid købt et brugt Hus i Faurskov, som ved megen Slid til sidst blev i alt Fald brugeligt, men heller ikke mere. Vi er derfor glade over, at vi fik dette Hus realiseret paa en hel gunstig Maade, og at vi nu er naaet saa vidt, at Feriehuset her kan indvies i Aar. Forhaabentlig maa Børnene herude faa rigeligt af sund Kulør, Strandbad og fornøjelige Timer. Naturligvis har der været en Del Vanskeligheder, før vi fik Huset rejst. Vi maatte sikre os økonomisk og materialemæssigt. Det økonomiske har vi som Følge af

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Børnehjælpsdagens straalende Resultat faaet betydeligt lettet, og Materialerne har vi i høj Grad de respektive Haandværkere og Leverandører at takke for, ligesom vi gerne vil takke de forskellige Myndigheder, Byens og Egnens Befolkning. Tak til alle vore Gildebrødre og Gildekoner for deres utrættelige Arbejdsmod og Humør. Sidst og ikke mindst Tak til Bygmesteren. Med disse Ord og med Løftet om, at Sct. Georgs Gildet fremover i Tiden vil gøre alt for at holde dette Feriehjems Ry i Hævd, vil vi ud fra Løftet: At hjælpe andre, stadigt arbejde med indenfor det sociale og humanitære Omraade i vort Samfund og sige hjertelig Tak for udvist Tillid. Til Beboerne herude vil vi gerne sige, at vi skal bestræbe os for at blive gode Feriegæster og gode Naboer. Og hermed erklærer jeg da Sct. Georgs Gildets Feriekoloni for aabnet.

Ved en efterfølgende Spisning talte bl.a. Borgmester Kjergaard, Assens, der fremhævede, at det var nødvendigt at bygge en Hytte som denne. Han haabede, at den maatte blive Genstand for Jubel og Humør hos mange Dreng og Piger i Fremtiden. "Aldrig har jeg troet, at der fandtes saa mange Mænd og Kvinder, der var villige til at gøre en saadan Indsats", udtalte Borgmesteren. (Leve for Sct. Georgs Gildet).

Tømremester Rasmussen, Ebberup, mindede om, at Filantropi var en meget sjælden Vare i Dag. Han vilde ønske for Sct. Georgs Gildets Brødre, at de maatte faa Lejlighed til at se Børnene rejse hjemad sundere og gladere end da de kom herud.

Skoleinspektør Bjørn takkede for Arbejdet for Børnene, der skal føre Danmark videre og gøre det godt igen, som vi har gjort daarligt. Han vidste, at alle de, der i Sommer kommer ud til Hytten, ogsaa trængte til det.

Direktør Bjørn Eriksen motiverede et Leve for Spejderbevægelsen, og ogsaa Hotelejer Funck talte for Spejderne.

Overbibliotekar Holck, Assens, bragte en Hilsen fra de grønne Spejdere med Haab om, at ogsaa de maatte benytte Huset. Sluttelig fremhævede Sparekassedirektør Rasmussen, at det ikke var Ledelsen, men alle inden for Sct. Georgs Gildet, der havde trukket Læsset.

Feriehytten, der er tegnet af Bygmester Bent Rasmussen, Ebberup, og opført af Haandværkere fra Egnen, har Plads til et Hold paa 30 Dreng og Piger ad Gangen. Den ligger, som før nævnt, i de mest idylliske Omgivelser nær ved Stranden, lige ved Markerne og ved en dejlig Tumbleplads med Bakker og Graner. Den rummer en hyggelig og moderne Opholdsstue, hvor der er bygget Kamin, og en rummelig Spisesal, der om Natten omskibes til Sovesal. Op til denne støder Køkken og Spisekammer, og endelig er der indrettet Værelser til de voksne Ledere. Alt er arrangeret saa indbydende derude, at man fristes til at udbryde: Bare det var mit.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

AAHYTTEN

Beretning om "Aahytten" ved Aahyttelaugets oldermann Ove Stentoft, "Old Jill", den 3. december 1999.

Beliggenhed: Matr. nr. 4h Brydegård by, Dreslette sogn, Helnæsvej 38, 5683 Hårby.

Ejer: Sct. Georgs Gildet, Assens.

Administrator: Aahyttelaugets.

Sct. Georgs Gildet i Assens blev indviet den 12. december 1943 på Hotel Phønix i Assens.

Søndag den 14. maj 1944 kl. 8.45 startede 6 gildebrødre og dommerfuldmægtig Valentiner Branth for at bese en dødsboejendom med 6 tdr. land i Kerte. Vi fandt huset i en sørgelig forfatning med alle ruder knust og råddent træværk. - Huset kunne overtages af skifteretten mod overtagelse af et kreditforeningslån på 3.505 kr. og en kontant udbetaling på 2.000 kr. - Assensgildet købte huset uden penge i kassen, idet 6 stemte for og tre imod.

Se, det var en virkelig stor opgave for et nyfødt gilde, men gildebrødrene fik ud af en "svinesti" skabt et hus til ferieborn og spejdere ved en fællesskabets ånd og en indsats, der blev yderligere sat i vejret, når der i ugens løb var skabt mulighed for blot at købe en enkelt flaske snaps og en kasse øl, som også var mangelvarer i de mørke dage.

1948. - Sct. Georgs Gildet i Assens opfører "Aahytten" ved Fedet ved Aa Strand.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

“Asserhøj”, hvor der et stykke tid under besættelsen havde boet 5 betjente, som var gået under jorden, blev så indviet den 25. august 1945.

historie, startede lørdag morgen den 5. juni 1948 med salg af 10 øres mærkater og med musik i gaderne, leveret på lirekasse af pastor Tage Sadolin. - Søndagens vognoptog startede fra automobilfirmaet Fehr i Nørre Alle og var meget flot.

Børnehjælpsdagens overskud med bortlodning blev i alt kr. 17.000, og bemærk, at det var i 1948 i den lille by på Vestfyen. - Et utrolig stort og flot beløb.

Ovenpå alt dette var det nye feriehjem ved Aa rejst for ca. 19.000 kr. og den 10. juli 1948 blev “Aahytten” indviet.

Aastedsforretning blev holdt den 8. november 1952 om vejen til Aa - og der tales stadig om istandgørelse af vejen til hytten.

I året 1957 ophørte gildet med at sende børn fra Assens på 8 dages gratis ophold i Aahytten.

I 1960 var der fra tipsmidlerne bevilget 3.000 kr. til installation af toiletter i Aahytten. - i 1966 blev der indkøbt inventar til Aahytten for 3.193 kr.

På gildetinget i 1968 kom det atter til debat at sælge hytten i Aa, da tilsyneladende ingen gildebrødre ville hjælpe med at istandgøre hytten, som nu er “omringet” af sommerhusejere.

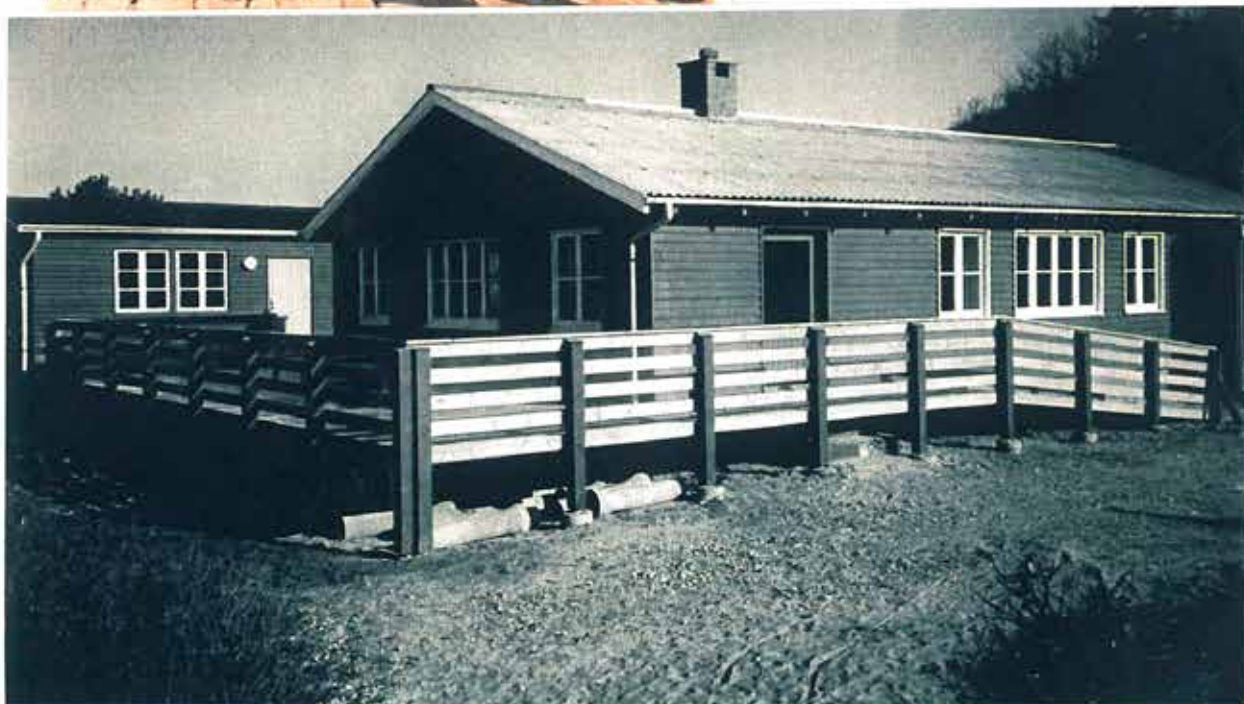
Ejendommen er pr. 1.4.1983 vurderet til kr. 280.000. Ejendommen har matr. nr. 4h Brydegård og er på 3970 kvadratmeter. I foråret 1983 er der blevet plantet 300 roser som læbælte ud mod Fedet og til naboerne i syd er der rejst et plankeværk.

I 1986 blev vi færdige med udvidelse på 90 kvadratmeter - 2 nye soverum med dobbeltkøjer - 2 store baderum med toilet, håndvaske og brusere, nyt tanteværelse, nyt ledertoilet med brusere, lille toilet med håndvask og nye gange - og nu med varmt vand i hanerne og elvarme - alt udvendigt, der var brunbejdset, malet svenskrødt som “arkitekthonorar” til Erik Freilev. Alt malerarbejde blev udført af gildets grupper, og det hele kostede godt 400.000 kr. - men der blev kun optaget realkreditlån på kr. 240.000.

I 1990 fik husudvalget bevilget tilladelse til renovering af køkkenet for ca. 40.000 kr. - der blev arbejdet - ja, hvor mange læs sand måtte der dog ikke til, for at fylde den gamle kælder op? Bageren Karl Erik Kristensen satte fliser op, og husudvalget holdt først påskeferie 2. påskedag 1991 kl. 17, så modtagelse i de fem små hjem (husudvalget var på 5 gildetingsvalgte medlemmer) var nær frysepunktet. Men resultatet var et fuldt moderne køkken med ny elovn og nyt fryser/køleskab, fliser fra gulv og omtrent til loft, nye stole og nyt porcelæn, så der kom godt 80.000 kr. op af kassen.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

1970. - Blåmejsere fra Assens på besøg i "Aahytten". – Ikke blot spejderne har været blandt de mange, der gennem årene har gæstet hytten i Aa, men også skoler, børneinstitutioner og andre har hentet mange gode oplevelser med hjem herfra.

"Aahytten" efter den sidste modernisering i slutningen af 1990-erne.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Tragedien i Aa i 1925

To 13-årige drenge, Karl Hansen, søn af fisker Frederik Hansen, Aa, og Johannes Nielsen, søn af hotelejer H. Nielsen, Aa Badehotel, Aa, frosset ihjel en isnende kold november stormnat, den 25. november 1925, da de under fiskeri var blevet overrasket af et forrygende uvejr med kraftigt snefald, der gjorde det umuligt for dem at orientere sig, og de drev hjælpeløse i deres åbne båd over Lillebælt fra Aa til Als.

Om denne, for det lille samfund i Aa, så store ulykke kunne der læses følgende i aviserne:

ASSENS AMTS DAGBLAD 26.11.1925: **TO DRENGE FROSSET IHJEL. - I det forrygende Vejr i Aftes drev de i aaben Baad fra Aa til Als.** - I Gaar Eftermiddags har to raske Drenge fundet deres frygtelige Død drivende i aaben Baad for Vind og Vove.

De to Drenge, der var 13 Aar gamle og Sønner af Hotelejer Nielsen, Aa Badehotel, og Fisker Frederik Hansen, Aa, var med Fiskegrejer gaaet ud fra Aa i en almindelig Baad. Imens de laa ude overfaldtes de af det forrygende Vejr, som satte Himmel og Hav i eet, og desværre forandredes Vindretningen, saa Vinden bar mere ud efter. De har da ikke kunnet orientere sig og arbejde sig ind mod Land, men er drevet til Søs. Da Drengene ikke var kommet hjem i Aftes, blev Forældrene naturligvis ængstelige og eftersøgte deres Skæbne. Endnu i Morges var man imidlertid uvis om, hvilken Skæbne, der havde ramt Drengene, selv om det forfærdelige maatte anes, at Drengene var frosne ihjel ude paa Beltet. Forældrene satte sig i Forbindelse med Kriminalpolitiet i Assens, som bl.a. omgaaende bad Politiet i Sønderborg foretage en Eftersøgning ved Kysterne paa Als. Senere meldte Sønderborg tilbage til Assens, at der paa Nordspidsen af Als var drevet en Baad i Land med to døde Fiskere om Bord. Sønderborgpolitiet kunde dog ikke sige, om det var Drenge eller Voksne. Efter Ligsynet i Eftermiddag er det godtgjort, at det er de to ulykkelige Drenge, og Sorgen vil blive stor ved Efterretningen derom i deres Hjem.

Baaden, som havde faaet Masten knækket, var drevet i Land 1 km fra Augustenhof Fyr. - De to Lig er bragt ind i et derliggende Skydebanehus.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

ASSENS AMTS DAGBLAD 30.11.1925

Vore kære Børn

som omkom Stormnatten er hjemkommen og begravet i Sønderby Kirke Torsdag den 3. December Kl. 12 fra Aa Badehotel.

Aa den 30. November 1925.

Paa begge Familiers Vegne
Fr. Hansen og H. Nielsen.

ASSENS AMTS DAGBLAD 3.12.1925:

JORDEFÆRD. - De forulykkede Drengene fra Aa begravet i Dag i en Fællesgrav. - Fisker Fr. Hansen og Hotelejer Niensens to 13-årige Drengene, som under Stormnatten forleden satte Livet til ude paa Beltet, blev begravet i Dag paa Sønderby Kirkegaard. Den Deltagelse, som den saa sørgelige Tildragelse paakalder, gav de to Drengene et meget stort Følge til deres sidste Hvilested. Ved Højtideligheden paa Hotellet i Aa, talte Lærer Petersen, Sønderby, om Ulykken, hvori man maatte se Guds Vilje og derfor tro, at det skete var til det bedste for de to Drengene. Heri maatte de sørgende Paarørende finde Trøst og ogsaa i de gode Minder, der var om de to friske, frejdige og gode Drengene.

Følget fyldte ganske Sønderby Kirkerum, mange kunde ikke finde Siddeplads. - Sognepræst Frantzen holdt Ligtalen: Det er en stor Ulykke og Sorg, som her har samlet alle vi Mennesker. Syndens Sold er Døden. Al Nød, Genvordighed, Sorg og Elende er Syndens Sold. Hele Menneskelivet paa Jorden er en Række Vidnesbyrd om dette, saa vi kender det godt. Men netop derfor kommer vi maaske let til at tage det lidt vanemæssigt dette, at Gud øver sit Modtræk mod Synden paa den Maade. Nu og da tales der dog saa stærkt til os, at Overvejelsen melder sig. Saadan i dette Tilfælde, hvor to dejlige Drengene, deres sørgende Forældres Yngste, har fundet en lidelsesfuld Død. Vi er ingen saa hjertehaarde, at vi ikke har Medfølelse med dem, som er ramte saa haardt; dyb Medfølelse med de stakkels Forældre som har gennemgaaet saa stor en Sorg, har set de lyse Haab, som de med saa god Grund satte til deres Drengene, briste. I Sorgens Stund maa søges til Trøstens Kilde hos Gud. Dette, at "Tiden læger alle Saar", er ikke for Trøst at regne, thi der er Naturer, som aldrig slipper en Sorg. Trøst er kun at finde hos Gud.

Pastoren sluttede med Bøn og med Ønske om, at de gode Minder om Drengene maatte leve med Mildnelse i Forældrenes Hjerter. - De to Kister, hvortil en

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

overvældende Mængde Kranse var sendt, bares derefter til en Fællesgrav paa Kirkegaarden.

ASSENS AMTS AVIS 3.12.1925: **JORDEFÆRDEN I AA.** - Den hvide Sne laa som et Liglagen rundt om den vintergraa Bugt, der var Vidne til de to kække Drenges Dødssejlad i den grufulde Nat. - Fra Nær og Fjern var Venner strømmet til Aa for at vise de to Drenges af Sorgen saa haardt ramte Forældre deres Deltagelse.

Side om Side stod de to smaa Kister, og et Væld af Kranse dækkede Baaren og i tætte Skarer dvælede Venner med alvorstunge Tanker i Sorgens Hus. - I Hjemmet talte Lærer Petersen inderligt om de to dygtige, energiske Dreng, og uddrog af H.C. Andersens "En Moder" det Trøstens Ord, at det er Guds Vilje, naar Sorgen rammer os. - Efter Salmen "Lyksalig, lyksalig, hver Sjæl, som har Fred" satte det store Følge sig i Bevægelse.

ASSENS AMTS AVIS 3.12.1925

Forældre Tanker

ved

Fællesgraven paa Sønderby Kirkegaard.

Her hviler i sødt I kære To,
Den Trøst gav Hjertet Fred og lidt Ro,
Thi i Uvejsnatten den mørke og lange
O Herre, hvor gjorde Du Hjerterne bange
Vi knæled og bad, o, hør vor Bøn
Giv os tilbage, levende eller død, vor elskede Søn.

Før Forsynets Villie, vi ydmygt os bøje
Og takker vor Fader ham i det høje
Der rørte ved Hjertet, og det var lidt haardt,
Men Troen paa Dig gaar ikke bort,
Vi takker for det, Du gav os i øje,
Et ydmygt Hjerte, skal altid Gravene pleje.

C. H.

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Forrest gik de Afdødes Kammerater og strøede Blomster. Alle var grebet af Ulykken, som havde ramt disse to kvikke Kammerater, som de saa nylig kappedes med i Skolen, - og nu var de stille, og Øjet var slukt.

Det kneb for det store Følge at faa Plads i Kirken. Her talte Pastor Frantzen, idet han gik ud fra Ordet om Syndens Sold er Døden. Men langt mere end Døden er Syndens Sold. Alt, hvad der er Nød og Suk, er Syndens Sold. At Døden er Syndens Sold, ved vi alle; det er saa vanskeligt. Men ved en Ulykke som denne ruskes vi op, det er saa gribende, hvad vi her har oplevet. Hjerteløs vilde enhver være, der ikke havde Medfølelse med de to Dreng, der satte Livet til i den mørke og kolde Nat. Og det vilde være hjerteløst, om man ikke havde Deltagelse med de Forældre, der her saa deres lyse Forhaabninger strande. - Naar vi trøster med, at Tiden læger alle Saar, saa er det kun halv Sandhed; Der er kun en Trøst, der duer, og det er, naar vi har Troen paa, at vi bevarer Guds Kærlighed, og alle Ting tjener den til Gode, som tror paa Gud og Jesus Christus. Har man den Tro, kan I, selv om I har den store Sorg, fejre Julefesten med Fred i Eders Hjerter, og at Sorgen bliver et Baand, der knytter os nærmere til Guds Rige.

I den stille Eftermiddag, mens Solen sank luende rød i Vest, sænkedes de to Kister ned i Fællesgraven. De to smaa Dreng fulgtes ad i Døden, de hviler sammen i Graven.

ASSENS AMIS DAGBLAD AD 24. 12. 1926

Dyrkab.

Vi undertegnede opfordrer herved alle, der har Hjærte og Sind for at give et Bidrag til et Mindesmærke, som agtes rejst over de to smaa Dreng fra Aa, der omkom Stormnatten den 25. November og som hviler i en Fællesgrav paa Sønderby Kirkegaard.

Mulige Bidrag modtages af:

Johan Andersen, Mads Andersen, Lærer Bjerg, Snedker Christiansen,
Aa. Ebberup. Østre Skole. Ebberup.

N. P. Clausen, Fru Karen Eriksen, Jørg. Eriksen, Pastor Frantzen,
Sønderby. Sønderby. Ebberup. Sønderby.

Enkefru Ane Hansen, Godsejer Brünings-Hansen, H. Hansen,
Sønderby. Avernæs. Bjergene.

Carl Hansen, Rasmus Hansen, H. P. Hansen, L. Hvild,
Aa. Bjergene. Ebberup. Bjergene.

Porpagter Hvenegaard, H. Hildebrandt, Chr. Jørgensen, P. Lunde,
Frederiksgave. Ebberup. Bjergene. Nordbygaard.

Fru Bolette Madsen, Lærer Petersen, Kreaturhandler Rasmussen,
Sønderby. Vestre Skole. Ebberup.

Lærer Schmidt,
Ebberup.

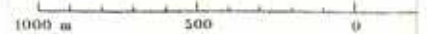
AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Gammelt Generalstabskort over Aa og Aakrog Bugt

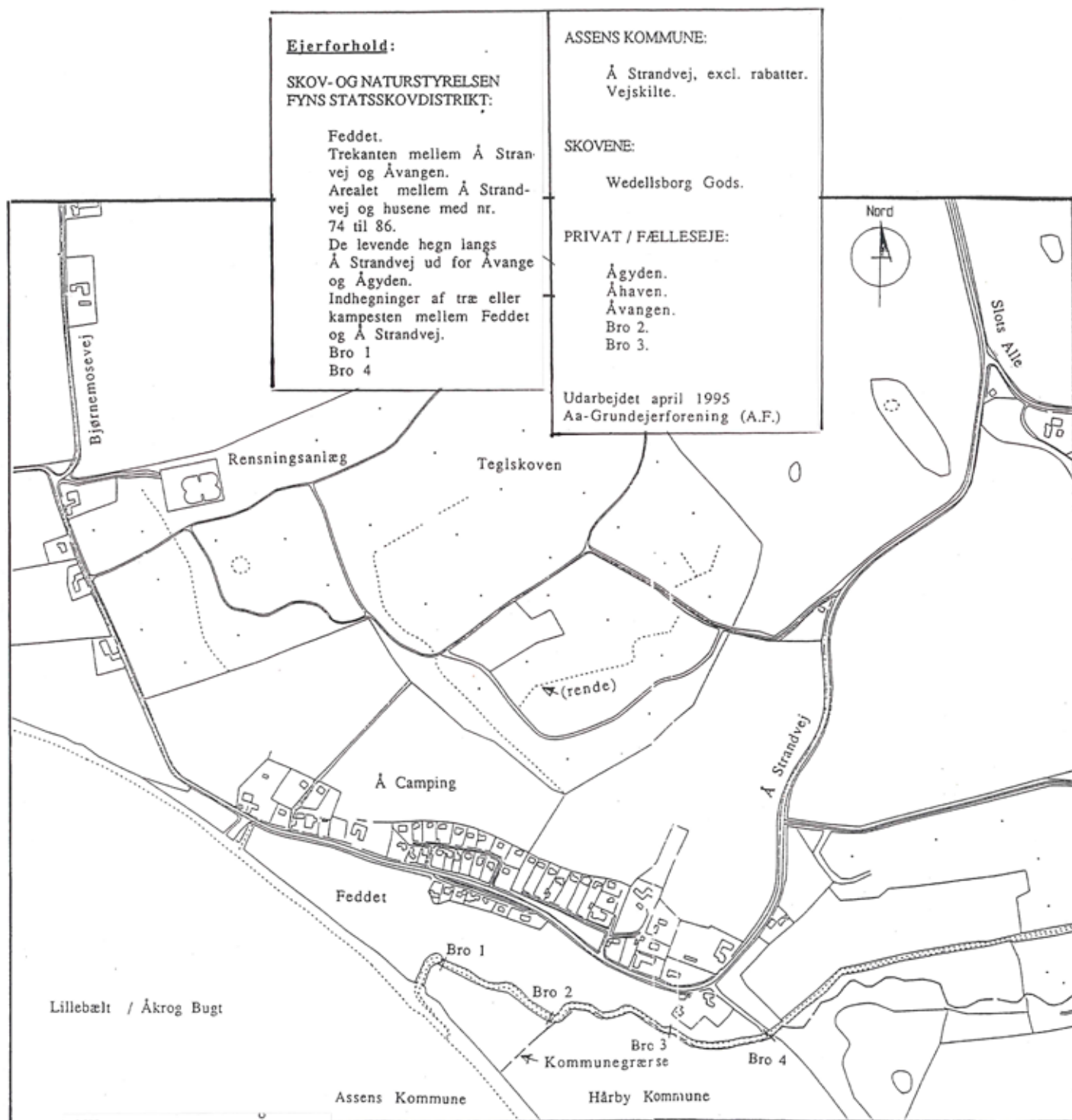
MAALEBORDSBLAD
Måst 1845 - Rebet 1921 - udgivet første gang 1927

1:20 000

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Skov- og Naturstyrelsens kort over Aa

Kort over Å
Mål: 1:5000

0 100 200 300 meter

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Bebyggelsen i Aa

Aa Strand med Aa Strandvej snoende sig midt gennem billedet. Fedet søværts vejen. Teglskoven øverst til venstre, over campingpladsen. – (Foto: omkr. 1970)

Samlet og redigeret af VIGGO HANSEN

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Aa og Aakrog Bugt

Aa Camping (nærmest) og Aa-udstyknigen med fritidshusene. Udstykningen påbegyndt i 1920-erne. Aen kan anes på Fedet midt i billedet. – Aakrog Bugt med Agernæs og Helnæs øverst. – Teglskoven nederst til venstre. – (Foto: ca. 1970).

AA OG AAKROG BUGT AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

Slutning

Ingeniør Mogens Larsen, som siden midt i 1930-erne enten har boet fast i huset "Aakrog" i Aa, eller er kommet der på fridage og i ferier, har naturligt nok interesseret sig meget for området, hvilket har fået ham til gennem adskillige år at samle oplysninger af forskellig art om lokaliteten, og han har ført pennen for en væsentlig del af, hvad der står skrevet i denne lille beretning om Aa.

Avisartiklerne - alt med indrammet tekst - stammer fra undertegnede arkiv med vestfynske avisudklip, ligesom enkelte fotos også gør det.

Mogens Larsen afgik ved døden i marts måned 1998, 68 år gammel, efter længere tids sygdom, og han nåede desværre ikke selv at færdiggøre det, han havde nedskrevet, hvorfor det blev pålagt undertegnede at afslutte det, hvilket jeg håber, må være gjort i Mogens Larsens ånd.

Det, som Mogens Larsen har skrevet om Aa, er hermed sluttet af, men ellers kan man ikke tale om en egentlig afslutning af en beretning som denne. Der vil altid i et levende samfund kontinuerligt ske en udvikling, som ikke lader sig afslutte, og det her berettede er kun lidt af det meget, der gennem tiden er hændt i Aa, og tilmed er noget af det kun overfladisk berørt.

Derfor har man lov at håbe, at meget må blive føjet til, dels af "de gamle", som husker den svundne tid, og dels af nogle af den yngre generation, som er beboere i Aa, eller som på anden måde har en stærk tilknytning til stedet, som ønsker at berette om dagligdagen i og omkring Aa i dag.

Viggo Hansen/okt.1999

P.S. Bogen er revideret i mindre omfang af undertegnede, og ved samme lejlighed er der føjet lidt til Mogens Larsens beretning.

Viggo Hansen/maj 2006

AA OG AAKROG BUGT
AF INGENIØR MOGENS LARSEN, AA

INDHOLD

2.	Indledning
4.	Historisk kort
5.	Bebyggelsen Aa, - lidt historie
6.	"Storkereden"
7.	Billede af Aa's å
8.	"Danselærerens Hus"
9.	"Aakrog" – "Højgaards Taxa"
11.	Fedet i Aa
12.	Landhandel
14.	Den gamle Helnæsvej – Gudmund Jørgensens gård
16.	"Elses Hus"
17.	Aa Strandhotel
22.	Aa Badehotel brænder 1933
24.	Aa Strandhotel før og efter branden
25.	Gunnar Funck overtager hotellet
31.	Aa i befrielsesåret 1945
33.	Aa Strandhotel udsender brochure
36.	Udflugt til Aa
38.	Kunstmaler Gunnar Funcks Aa
41.	Grundlovens 100 års jubilæum 1949
42.	Spiritusbevilling til Aa Strandhotel
43.	Aa Strandhotel brænder 1970. – Skiftende ejere af hotellet
45.	Udstykning og frasalg
46.	Sct Georgs Gildet
48.	"Aa Hytten"
51.	Tragedien i Aa i 1925
55.	Gammelt kort over Aakrog Bugt
56.	Skov- og Naturstyrelsens kort over Aa
57.	Billeder af Aa
59.	Slutning

Bog nr.: 201